

Καλαρρυσιώτικα Νέα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ΙΩΑΝΝΙΝΑ

◆ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 ◆ ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 95 ◆ ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 ◆ Δ/ΝΣΗ: ΔΩΔΩΝΗΣ 7 Τ.Κ. 45221 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Το πρόβλημα: Η ΗΠΕΙΡΟΣ

Το τοπικό, φυσικό και κοινωνικό πλαίσιο κάθε περιοχής, έχει τα προβλήματά του. Κύριες προϋποθέσεις για την επίλυσή τους είναι ο εντοπισμός τους, η αξιολόγηση με βάση κάποια κλίμακα, η βούληση και η ειλικρίνεια για την επίλυσή τους, η επαρκής μελέτη όντως ειδημόνων και όχι "ειδημόνων" μαϊμού, οι χρηματικοί πόροι και γενικώς η πνοή, η αύρα προσφοράς για τον τόπο με μέγιστη ιστορική και πολιτιστική πορεία.

**ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
Γ. ΘΕΟΧΑΡΗ
Τ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ**

Οι επαΐοντες διαθέτουν το χάρισμα των ολίγων που βλέπουν σωστά, μακριά και σε βάθος, τις αντιξοότητες των έργων, τα μυστικά και την κρυφή μαγεία της κοινωνικής προσφοράς.

Κάθε περιοχή της πατρίδας μας "έχει τις ιδιαιτερότητες της και τα προβλήματα για επίλυση που βρίσκονται σε οριακό σημείο. Αυτό δεν είναι ένα είδος διδακτισμού, πράγμα αντιπαθητικό για τον γράφοντα, αλλά η έκφραση των υπαρκτών δεδομένων, η υπάρχουσα κατάσταση.

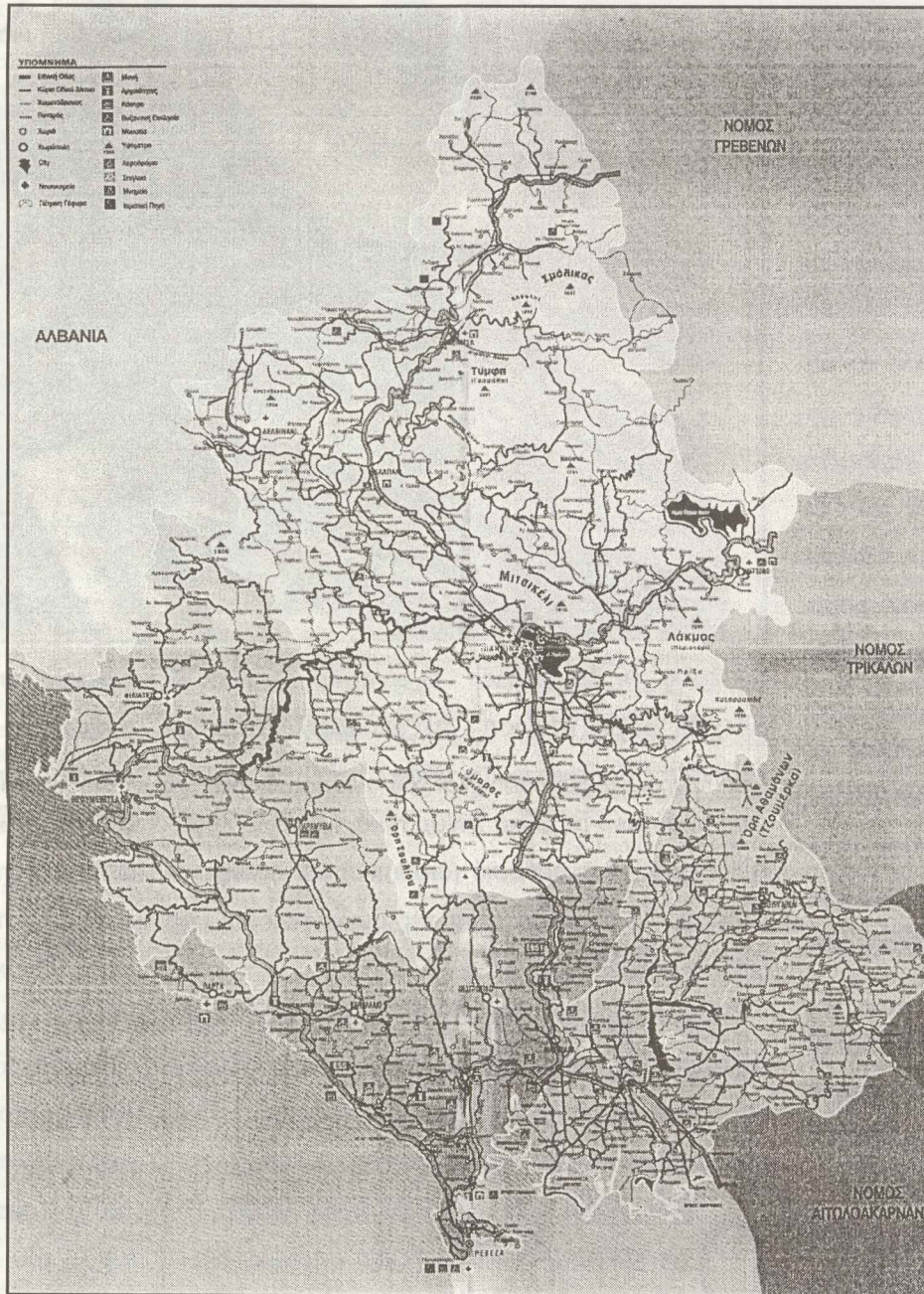
Το οδυνηρό της σχήμα είναι διαπίστωση πικρή: "Η Ήπειρος είναι η πιο φτωχή περιοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης!!!" Αυτό διατύπωσαν οι ειδήμονες, οι μελετητές, δεν αμφισβητείται από κανέναν εχέφρονα.

Η ωμή διαπίστωση και διατύπωση από επίσημα χείλη του τέλματος στον Ηπειρωτικό χώρο δεν ήταν άγνωστη, αλλά βιωματική πληγή, χαίνουσα, χωρίς γιατρεία, θεραπεία, ίαση.

Πολλοί κάτοικοι της εύανδρης περιοχής στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν, να ζήσουν, να επιζήσουν, ιδιαίτερα των χωριών μας, "πήραν των οματιών τους", αναχώρησαν απελπισμένοι σε ξένες χώρες, μετανάστες. Αυτή δεν είναι λύση, είναι κατάντια, δυσάρεστη πορεία, χειρίστη έκβαση.

Έτσι η Ήπειρος γνωρίζει απελπιστική ερήμωση, καταστροφή, αφανισμό, συμφορά. Ρήμαξε ο τόπος μας!

Η πολιτεία κάνει μπρος στο χαλασμό σπασμωδικές κινήσεις, απροετοίμαστες, βιαστικές. Οι λύσεις της: λύσεις ανάγκης, μπαλώματα, πρόχειρες κατά κανόνα. Αυτές επιδεινώνουν και διαιωνί-

ζουν την κακοδαιμονία, τη δυστυχία, την κακομοιριά. Η Ήπειρος έχει φευ πρόβλημα!

Ο όρος πρόβλημα είναι αρχαιοελληνικός έχει αφετηρία το παγκόσμιο και πανανθρώπινο πνεύμα: Τα Αρχαία Ελληνικά, τα οποία και στήσαμε στον τοίχο!!! {<αρχ. Πρόβλημα < προβάλλω < προ + βάλλω}. Πρόβλημα σημαίνει κάθε ζήτημα που η λύση του παρουσιάζει δυσκολίες π.χ. Πρόβλημα ανεργίας, υγείας, λαθρομεταναστών κ.λ.π.

Η ανεργία, η έλλειψη, η περιορισμένη προσφορά εργασίας στην Ήπειρο είναι η μέγιστη πληγή της ερήμωσης της περιοχής. Γι' αυτή τη συμφορά, γιατί περί συμφοράς πρόκειται, έχουμε ευθύνη άπαντες, γενικώς όλοι μικροί μεγάλοι και η πολιτεία.

Ένα παράδειγμα: "Το γραφείο" δηλαδή η δημόσια υπηρεσία, ο γραφιάς είναι όνειρο, διακαής πόθος, έντονη επιθυμία πολλών, διότι διψούν όχι τόσο να εργα-

στούν, αλλά να φυγοπονούν, να τεμπελιάζουν. Οι τεμπέληδες των δημοσίων υπηρεσιών, ο Θεός ξέρει πόσοι είναι, εστιάζουν το σκουριασμένο γρανάζι της κρατικής μηχανής με ότι επακόλουθα βιώνουμε καθημερινά.

Η τίμια, η έντιμη, η ευσυνείδητη εργασία προσφέρεται και σήμερα από ευπρεπείς, αξιοπρεπείς, σωστούς υπαλλήλους, οι οποίοι αφανίζονται στο τέλμα της ανεπάρκειας των τεμπέληδων. Οι εργατικοί, οι φιλόπονοι, οι τίμιοι κρατούν τον τόπο στα πόδια του.

Ποιος μόρφωσε τους εργατικούς; Η οικογένεια με αρχές, το καλό Σχολείο, η Εκκλησία με το σεβάσμιο ιερέα, η κοινωνία με την ανθρώπινη γειτονιά. Ποιος παρουσίασε τους απαράδεκτους υπαλλήλους; Οι διαzeugμένοι γονείς, οι ελάχιστοι απαράδεκτοι δάσκαλοι, η αβελτηρία της κοινωνίας στις δικές μας και τις ξενόφερτες ανάγωγες συμπεριφορές, κ.λ.π. Κατάντησαν φευ τα δελτία ειδήσε-

ων: Αστυνομικά δελτία (!!!) στις ημέρες μας.

Οι Ηπειρώτες, όσοι ζούμε και βιώνουμε το πολύπτυχο πρόβλημα: ΗΠΕΙΡΟΣ που δεινοπαθεί από μας τους ίδιους και την πολιτεία και οι Ηπειρώτες της ξενιτιάς, όπου γης, τι κάνουμε;

Διαμαρτυρόμαστε, εκφράζουμε την αντίθεσή μας ήρεμα και σε έντονο ύφος, διατυπώνουμε με παράπονα για λανθασμένες ενέργειες ή παραλείψεις που παρατείνουν τα δεινά. Όλα αυτά σε νόμιμα και δημοκρατικά πλαίσια. Απλώς τους λέμε με στεντόρεια φωνή: υπάρχουν!

Ολα καλά και άγια, αλλά δεν φτάνουν. Παράλληλα με τις νόμιμες διαμαρτυρίες μας άριστα θα είναι οι γηγενείς Ηπειρώτες και οι ξενιτεμένοι να ανοίξουμε: τα μάτια, το νου, την καρδιά, την ύπαρξή μας και να δούμε δυναμικά το πρόβλημα: Ήπειρος!

Το "κλώσσημα" παρατράβηξε. Ο λαός μας, ο πολύπαθος και πολυβασανισμένος λαός μας σοφά παρατηρεί: "ο κόμπος έφτασε στο χτένι" η κατάσταση, η ερήμωση έφτασε στο αποχώρητο. Μέγιστη ανάγκη να ανασκουμπωθούμε.

Συγκεκριμένα:

Να γίνει στα Γιάννινα οργανωμένο Πανεπειρωτικό Συνέδριο, όχι για τα μάτια, δηλαδή για να δει ο κόσμος ότι κάτι κάνουμε ή για να τηρηθούν τα προσχήματα, αλλά για μελέτη του προβλήματος: ΗΠΕΙΡΟΣ από όντως ειδήμονες. Έτσι θα πάρουμε ώριμη, σοβαρή και υπεύθυνη θέση στο ζέον πρόβλημά μας, ξέμακρα από κούφια λόγια και χοντρές καληώρες. Είναι ουτοπία, χίμαιρα φαντασιοκοπία να μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια.

Η εύανδρος Ήπειρος, γη θεών, ηρώων, μαρτύρων, διδασκάλων, εμπόρων, καλλιτεχνών, ευεργετών που πρόσφερε στη χώρα το όνομά της (Έλλοι, Έλλοι, Σέλλοι, Έλληνες) με τεράστιες, μέγιστες δυνατότητες στον κόσμο είναι αμαρτία να ερημώνει, να ρημάζει! Ο καθένας χωριστά και όλοι μαζί σαν ένας άνθρωπος με μια ψυχή και μια καρδιά να σκύψουμε με πόνο στις ανοιχτές πληγές της ιδιαίτερης πατρίδας μας. Στο δρόμο της προκοπής ποικίλοι μπορεί να είναι οι τρόποι πορείας, ας βρούμε τον σωστό.

Το Λογοτεχνικό Βιβλίο

Του ΙΩΑΝΝΗ Γ. ΘΕΟΧΑΡΗ
Τ. Λυκειάρχης

Το τραγικό σχήμα της τρέλας, της παραφροσύνης, των ημερών μας είναι ο αιφνίδιος, ο ξαφνικός, ο απρόοπτος θάνατος αθώων ανθρώπων, έστω από δικαιολογημένη αιτία. Οι μεροκαματιάρες της Νέας Υόρκης με έγνοιες, με σκέψεις γεμάτες φροντίδα και ενδιαφέρον για τη φάμιλία, τους ίδιους και την κοινωνία κατά χιλιάδες από τρέλα παρανοϊκών βρίσκουν απάισιο θάνατο. Η γέυση φυγής απ' αυτόν τον κόσμο σε μορφή, οδύνη και στεναγμούς οικτρή.

Αυτή είναι η εποχή μας; Όχι ακριβώς αλλά και αυτή. Η αγωνία για τη ζωή, η αγωνία δημιουργίας, έγινε αγωνία θανάτου. Η αχαλίνωτη τρέλα κατάντησε μέσο για να φύγει κανείς από τη φάμιλία, τους δικούς του, τη ζωή. Είπαν πολλά, έγραψαν πλείστα, ακούστηκαν δικαιολογημένες αρές για την τρομοκρατία, η οποία σαφώς είναι κατακριτέα. Τι ξεχάσαν;

Ίσως ξεχάσαν, στη ζάλη του θρήνου, οι ταγοί του κόσμου να πουν απλά: Η εποχή μας ξεστράτισε, βγήκε από το δρόμο του Θεού, ευτελίστηκε, μειώθηκε ηθικά, Κοντολογίς: Ο άνθρωπος για πολλούς λόγους, που οφείλουμε να εξετάσουμε, έχασε φευ την ανθρωπιά του!

Οφείλουμε να ανασκουμπωθούμε, ταγοί και απλοί πολίτες. Ίσως ερωτηθεί: Αυτή είναι η εποχή μας; Μέσες άκρες, αυτή. Τεφρή ή μάλλον ολοσκότεινη, κατασκότεινη.

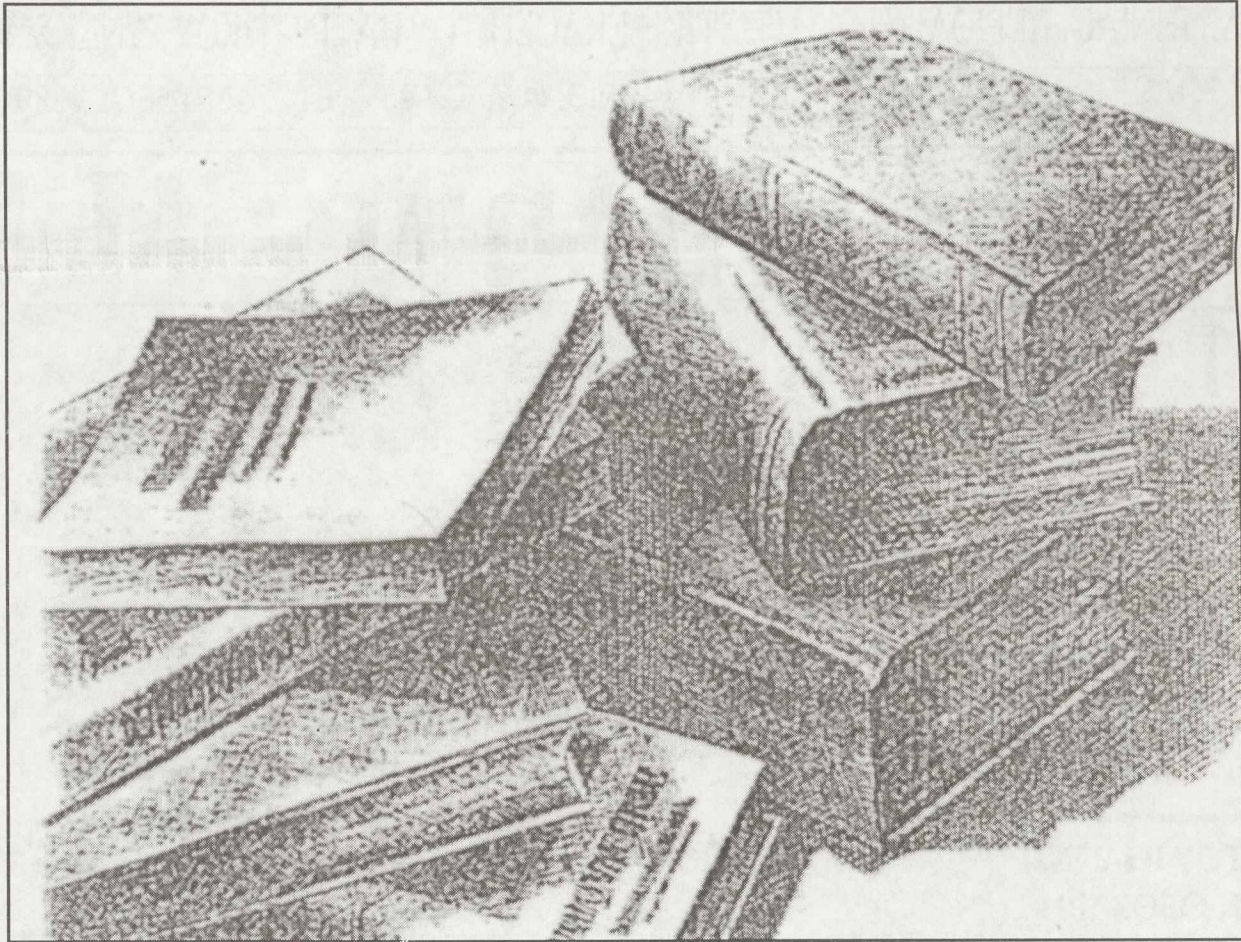
Ο όρος εποχή είναι αρχαιοελληνικός από τη βρυσόμάννα του παγκόσμιου πνεύματος τα Αρχαία Ελληνικά που τα "στήσαμε στον τοίχο"!

[<αρχ. Εποχή<πέχω<επί<έχω]. Εποχή σημαίνει τη χρονική περίοδο που έχει γίνει σημαντική για την ιστορία. Η λέξη δεν είναι μονοσήμαντη, αλλά πολυσήμαντη και έχει άλλες σημασίες. Αξιοσημείωτες παραμένουν οι υπαρξιακές μας αντιδράσεις στα νοήματα.

Η εποχή μας είναι όντως σημαντική. Η 11 Σεπτεμβρίου 2001 είναι ορόσημο κατάντια στην πορεία της υπηλίου. Σηματοδοτεί την είσοδο στη μεταμοντέρνα εποχή χωρίς ηθική, αξίες, λεβεντιά! Εκφράζει ακόμα μακάβρια το φανατισμό, το μίσος την παράνοια. Αυτή είναι κατάντια, ξεπεσμός, ηθική και πνευματική παρακμή. Ο κατήφορος, η κατάντηση, ο όλεθρος πρωτόγονος.

Υπάρχουν θετικές δυνάμεις στον κόσμο να μας βγάλουν από το τέλμα, από τα δεινά; Η απάντηση είναι θετική, η εγγρήγοσή τους δυσχερής, δύσκολη. Το καμπανάκι της ανάγκης πρέπει να ηχήσει.

Εμείς θα μιλήσουμε για μια απ' αυτές τις ήμερες

δυνάμεις: τη Λογοτεχνία. Τι είναι λογοτεχνία; Ο έντεχνος λόγος (ποίηση - πεζογραφία). Το περιεχόμενο της δεν είναι φωτογραφίες της ζωής, αλλά η ζωή πλασμένη με υλικά πνευματικά. Με άλλο λόγο: Λογοτεχνία είναι ομορφιά (αισθητική και ηθική) και αλήθεια. Τα αξιόλογα έργα της συγκινούν και μας κάνουν ανθρώπους.

Υπάρχει όμως λογοτεχνία και "λογοτεχνία", δηλαδή μαϊμού λογοτεχνία. Η πραγματική λογοτεχνία είναι τέχνη, δημιουργία, έκφραση του ωραίου, της ομορφιάς με τα μέσα του λόγου, της γλώσσας.

Ο όρος τέχνη είναι αρχαιοελληνικός [<αρχ. Τέχνη<τίκτω (=γεννώ)]. Τέχνη σημαίνει δημιουργία έργων με αισθητική αξία. Ο εννοιολογικός πλούτος του όρου είναι ευρύς.

Μέσα σ' αυτόν τον κυκεώνα, τη ρευστότητα, την αστάθεια άντε να ξεχωρίσεις ανάμεσα από τα έχρωμα σπιλντά εξώφυλλα της υπεραφθονίας του βιβλίου: τα καλά βιβλία!

Η διαφήμιση θολώνει περισσότερο τα νερά, γιατί παρουσιάζει το μαύρο άσπρο και άντε να βρεις άκρη. Ο αναγνώστης που διψάει για αξιόλογο λογοτεχνικό βιβλίο ψάχνει, διαβάει, ρωτάει, αλλά τον τελευταίο και αποφασιστικό λόγο τον έχει ο ίδιος. Συχνά παραπονείται δικαιολογημένα, αλλά αυτό γίνεται κατόπιν εορτής. Φευ στις ημέρες μας η μαϊμού λογοτεχνία γνωρίζει μεγάλη κυκλοφορία.

Υποθέτουμε ότι ευτυχίσαμε να αγοράσουμε αξιόλογο λογοτεχνικό έργο (ποίησης - πεζογραφίας). Ίσως ερωτηθεί: Τι μπορεί να μας δώσει; Πολλά, θυμίζω λίγα:

1) Αισθητική συγκίνηση από τη φυσιολογική και ψυχολογική αρχοντιά του συνετού δημιουργού ανθρώπου στους ρυθμούς της προκοπής. Οι συμπε-

ριφορές, οι δράσεις, οι αντιδράσεις του αγωνιστή ανθρώπου δεν ερμηνεύονται, δεν εξηγούνται, δεν αποδίδονται σε έκταση και βάθος, αλλά βιώνονται, διαφορετικά, ξεχωριστά από κάθε αναγνώστη. Την αισθητική συγκίνηση από τη μέθεξη, την ανάγνωση, ο αναγνώστης τη ξει ενσυνείδητα σα γέλιο, δάκρυ, ρίγος. Πρόκειται για ψυχολογική αντίδραση μπουστά στο έξοχο, το υπέροχο, το θαυμάσιο.

Τα πράγματα δεν είναι τόσο απλά. Η σύνθεση του λογοτεχνικού έργου δεν είναι φτιαχτή, έχει ψυχολογική αναγκαιότητα και αισθητική πληρότητα.

2) Το λογοτεχνικό έργο εκφράζει αλήθεια, δηλαδή η υφή του λόγου προσφέρει μια πραγματικότητα που συμφωνεί με τα γεγονότα. Η συμμετρική τοποθέτηση της σκέψης μας με την πραγματικότητα είναι δυσχερής και δυσπρόσιτη και στην έκφραση και στην προσέγγιση.

Η λογοτεχνία από τα έργα της αποκαλύπτει αθέατες πτυχές από τα μεγάλα προβλήματα της ζωής. Προσεγγίζει το νόημα, το νοούμενο, την ιδέα, τη σημασία, το σκοπό. Μη ξεχνάμε το αληθινό είναι το όμορφο. Η ομορφιά είναι αξία, λύτρωση στην πραγματική της παρουσία.

Οι νύξεις στο τεράστιο θέμα δεν έχουν πρόθεση να το εξαντλήσουν, αλλά να σπιρουνίσουν την προσοχή μας στην τροφή και την πνοή της λογοτεχνίας.

Οι καταλυτικές εξελίξεις στην υπερμοντέρνα εξαρθρωμένη εποχή μας είναι ραγδαίες και ίσως ανεξλέγτες. Η συγκροτημένη λογοτεχνία, τραγουδιόμορφιάς και αλήθειας, με τη διαύγεια, την καθαρότητα, τις διαχρονικές ηθικές αξίες, συμβάλλει στη μόρφωση, πνευματική και ηθική, του ανθρώπου της εποχής μας, που είναι το ζητούμενο.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΥΠΟ ΔΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗ

◊ "πολιτισμό μας υπό αμφισβήτηση" είναι το θέμα της ημέρας σε όλους σχεδόν της δημοσιότητας και σε όλα τα επίπεδα, από τις συζητήσεις "στρογγυλού τραπεζιού" έως τις κοινοβουλευτικές αγορεύσεις και τις επιστημονικές ανακοινώσεις. Η έκταση που έχει πάρει το ζήτημα και η τόσο δημοτικότητα του δεν καθόλου τυχαίες. Όσο πολλαπλασιάζονται και οξύνονται τα προβλήματα - τα οικονομικά, τα πολιτικά, τα ψυχολογικά - που έχουν κάνει δύσκολη και άχαρη τη ζωή του ανθρώπου στις σύγχρονες κοινωνίες, τόσο γίνεται κοινή συνείδηση σε όσους έχουν ακόμη καιρό και διάθεση να σκέπτονται ότι "κάτι δεν πάει καλά" στον κόσμο μας. Περισσότερο μάλλον: ότι αυτό το "κάτι" πηγάζει από μέρη σε μέρη χειρότερα, και οι προβλέψεις που μπορεί να κάνει για το μέλλον ακόμα κι ο πιο αισιόδοξος δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικές.

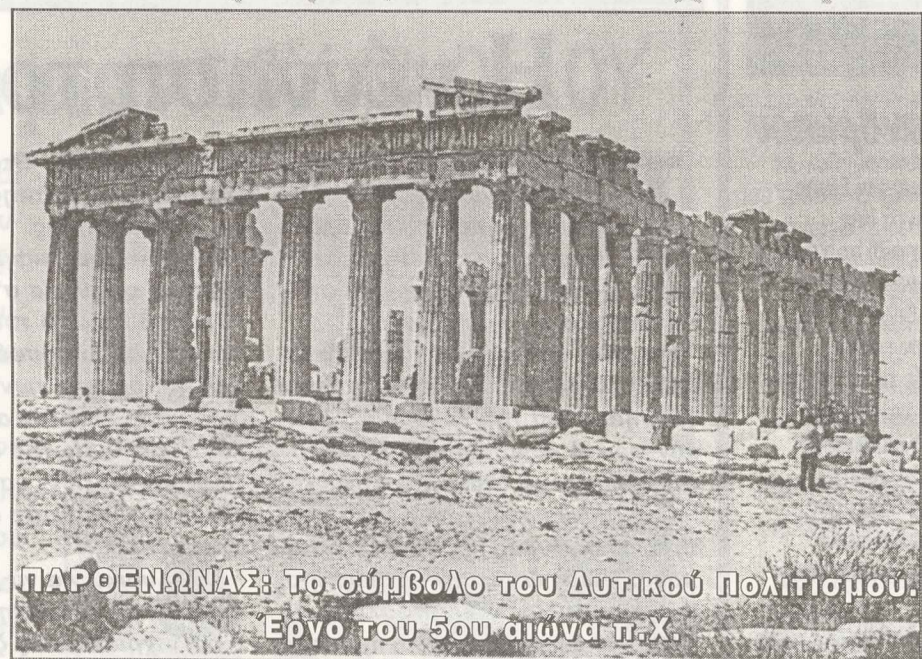
Αμφισβητείται λοιπόν σοβαρά ο πολιτισμός μας. Και βέβαια αμφισβητώ δεν σημαίνει (για την ακρίβεια: δεν σημαίνει ακόμα) αποδοκιμάζω, αποκηρύττω, απαρνείμαι. Αλλά οπωσδήποτε υπονοεί ότι έπαισα να αποδέχομαι μια κατάσταση πραγμάτων (ή μια σειρά δεινών) όπως έκανα ως τώρα, γιατί γεννήθηκαν μέσα μου αμφιβολίες που με αναγκάζουν να άρω την εμπιστοσύνη μου και να θέσω κάτω από συστημένο έλεγχο το αντικείμενό μου. Στην περίπτωση μας: τον πολιτισμό που έχουν δημιουργήσει και καλλιεργούν οι "αναπτυγμένες" χώρες του παλαιού και του νέου κόσμου. Για

ακριβολογούμε μάλιστα περισσότερο: η αμφισβήτηση, όπως τουλάχιστο διατυπώνεται από σοβαρούς και υπεύθυνους πολιτικούς και πνευματικούς ανθρώπους του καιρού μας, και στα δύο ημισφαίρια της γης, στόχος της έχει όχι τον πολιτισμό μας στο σύνολό του, αλλά ορισμένες πτυχές ή εκδηλώσεις του που υποτιθέεται, ότι όλοι περίπου τις έχουμε στο νου μας όταν θίγουμε το θέμα, χωρίς και να τις ονομάζουμε.

Ποιες άραγε να είναι οι εκδηλώσεις αυτές; Δεν θα είμαι, ελπίζω, πολύ μακριά από τη σκέψη των περισσότερων αναγνώστών μου, αν υποστηρίξω ότι αμφισβητούμενος σήμερα είναι ο τρόπος της ζωής του ανθρώπου στις τεχνοκρατούμενες καταναλωτικές κοινωνίες της οικουμένης. Το πώς εβίχεται και εκπαιδεύεται να αισθάνεται και να στοχάζεται. Το πώς βλέπει και με ποια κλίμακα αξιών λογαριάζει τα φαινόμενα και τα έμφυχα όντα γύρω του. Το πώς γράφεται για να ζήσει και πώς γεμίζει τις ώρες της αργίας του. Το πώς έχει συντάξει πολιτικά την κοινότητά του και σε τι σχέσεις βρίσκεται με τους συνανθρώπους του που ζουν σε άλλες κοινωνίες γενοικίες ή μακρινές. Τι θέση παίρνει απέναντι στα μεγάλα θέματα της ζωής, στην έρπια και στη διαίτησή του είδους, στην αρρώστια και στα γερατιά, στη γέννηση και στο θάνατο.

Μα υπάρχει (θα ρωτήσει ίσως κανείς) ένας τέτοιος "πολιτισμός" σήμερα; Πόσες είναι οι "τεχνοκρατούμενες καταναλωτικές κοινωνίες" στην οικουμένη, που υποτίθεται πως έχουν ή πλην γρήγορα να αποκτήσουν ένα κοινό τρόπο ζωής με το περιεχόμενο που δώσαμε σ' αυτή την έννοια; Όταν μας καλούν να ονομάσουμε ένα δείγμα, αναφέρουμε την "αμερικανική" κοινωνία. Επιτρέπεται όμως να γενικεύουμε το πρότυπο τούτο και να μιλούμε για ένα παγκόσμιο ή περίπου παγκόσμιο "πολιτισμό" που έχει τα δικά του χαρακτηριστικά;

Από μίαν άποψη, ναι. Ένας Γάλλος συγγραφέας (ο Georges Duhamel) που επισκέφτηκε τις Ηνωμένες Πολιτείες ύστερ από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, δημοσίευσε τις εντυπώσεις του σ' ένα τόμο με τον τίτλο "Σκηνές της μέλλουσας ζωής" (ενονοεία: τον πλανήτη μας). Προφήτευσε σωστά. Έπειτα από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η μια χώρα μετά την άλλη, στην Ευρώπη, στην Αμερική, στην Ασία, στην Αφρική "αμερικανοποιείται" με αργότερο ή γρηγορότερο ρυθμό. Ο δεσποτισμός της "μηχανής", ο ξέφρενος καταναλωτισμός, η απερισταλή γραφειοκρατία απλώνονται σε όλη την επιφάνεια της Γης και δημιουργούν ένα τύπο αποβλητικής ζωής με πολλά κοινά γνωρίσματα, ανεξάρτητα από το χρώμα της επιδερμίδας, την εθνική παράδοση, τη γλώσσα. Το αεροπλάνο, ο κινηματογράφος, ο τουρισμός και... οι πολυεθνικές εταιρείες εξομοιώνουν τις συνειδήσεις, "στερεοτυποποιούν" τους ανθρώπους. Όσες χώρες (οι λεγόμενες "υποανάπτυκτες", ή πιο μαλακά: "υπό ανάπτυξη") βρίσκονται ακό-

ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ: Το σύμβολο του Δυτικού Πολιτισμού. Έργο του 5ου αιώνα π.Χ.

μα έξω από την κοίτη του μεγάλου ρεύματος, απλώς βραδυπορούν - ο "εκπολιτισμός" τους φαίνεται ότι είναι απλώς ζήτημα χρόνου.

Ας επιστρέψουμε στο θέμα μας. Γιατί έπαισε ο σημερινός άνθρωπος (ο στοχαστικός, φυσικά και ευαίσθητος) να πιστεύει στον πολιτισμό του;

Η απάντηση στο ερώτημα είναι, νομίζω, η εξής: Γιατί μέσα στα αγαθά και παρ' όλα τα αγαθά - τα υλικά εννοώ - που έχει αποκτήσει, δεν είναι ευτυχής. Με την εφεύρεση νέων μηχανών και την αδιάκοπη τελειοποίησή τους, προπάντων όμως με τη συγκέντρωση αυτής της φοβερής δύναμης που δίνει στον άνθρωπο η μηχανή, σε λίγα και απλήστα χέρια, έχει μπει σ' ένα αδυσώπητο κύκλωμα από το οποίο μάταια αγωνίζεται να βγει. Η φορά του στατήματος τον απλώνει όχι να κάνει σε όλους προσιότερα τα μέσα που μπορούν να ικανοποιήσουν τις βασικές ανάγκες τους, αλλά να πολλαπλασιάζει τις ανάγκες του μεγάλου αριθμού διαδίδοντας την πολυτέλεια της ματαιοδοξίας, για να αυξάνει διαρκώς η κατανάληψη αγαθών που αποφέρει ανέλεγκτα κέρδη στους παραγωγούς των. Εφόσον δεν μεταβάλλεται η δομή του συστήματος μέσα στο οποίο έχουμε παγιωθεί, και δεν ανασυντάσσεται απάνω σε νέα βάση η κλίμακα των αξιών μας, αδύνατο να ανακοπεί ο ρυθμός της καλπάζουσας παραγωγής και ζήτησης αγαθών, γιατί τότε υπάρχει ο κίνδυνος να προκληθεί γενικότερη αναταραχή στο οικονομικό καθεστώς μας με απρόβλεπτα κοινωνικοπολιτικά επακόλουθα. Αναγκάζεται λοιπόν ο άνθρωπος (από τους παραγωγικούς φορείς της οικονομίας), για να ικανοποιήσει τις διαρκώς πολλαπλασιάζουσες ανάγκες του, να καταναλώσει ολοένα περισσότερα και ποικιλότερα αγαθά. Επειδή όμως αυτά δεν προσφέρονται βέβαια δωρεάν, αλλά αγοράζονται, και μάλιστα ακριβά (γιατί η μεγάλη παραγωγή και διοίκηση των προϊόντων στην αγορά έχει δημιουργήσει διγκωσλή στον τομέα των υπηρεσιών), ο συνεχώς ερεθιζόμενος με το δόλωμα των ανέσεων καταναλωτής υποχρεώνεται να διαλέξει έναν από τους δύο δρόμους, ολέθριους και τους δύο. Ή τον "έντιμο", δηλαδή την καλύτερη αμειβόμενη εργασία, την εντατική και καταπονητική, που του καταρροχίζει τα καλύτερα χρόνια της ζωής και τον φθείρει γρήγορα.

Ή τον "άνεργο", του δόλου και της απανής, που ζημιώνει το λαή περισσότερο από τα θύματά του. Παράδειψω μια άλλη συνέπεια της αναμάλυξης για να μη γίνει αυσιόφορα μαύρη η εικόνα μου: τον κίνδυνο των πολεμικών ρήξεων που με τα σύγχρονα μέσα της καταστροφής μπορούν να διαλύσουν τον πλανήτη μας ως πυροτέχνημα.

Όσο λοιπόν γιατί αμφισβητείται ο "πολιτισμός" μας. Με το κινήγητο των ανέσεων, τη δίαια της πολυτέλειας, την επιδειρομανία υποδούλωση του δημιουργού στα δημιουργήματά του, το πνέμα στις επηνοήσεις και στις κατασκευές του. Έκανε τον άνθρωπο δυστυχισμένο (σωματικά και ψυχικά τσακισμένο, νευρικά εξαντλημένο, πρόωρα γερασμένο - η ηθική ανάπηρο, κοινωνικά απόβλητο, αποβλητικό) μ' εκείνα ακριβώς τα μέσα που πρέπει να του αλαφρώσουν το βάρος της ζωής. Από κύριο τον κατάντησε δούλο της μηχανής. Που

φυσικά δεν μπορεί να σκεφτεί για μας και να μας διδάξει τον ορθό, τον πραγματικό ανθρώπινο τρόπο της χρήσης της. "Αν τουλάχιστο" είχε ένας ευφυής Αμερικανός εφευρέτης "οι computers των τεχνικών συστημάτων που είναι ικανά να πιάξουν τον πλανήτη μας στον αέρα, μπορούσαν να μας φοβίσουν, να μας θυμίσουν τις ευθύνες μας! Αλλά δεν το κάνουν, δεν το μπορούν. Έτσι εμείς γίναμε έμποροι σκλάβων, αλυσοδεμένοι σ' αυτούς τους βουβούς σκλάβους που ορίζουμε". (Η πληροφορία από το βιβλίο του Robert Jungk "Ο άνθρωπος της χιλιεπιδράς", ελλην. Μετάφραση Μαρίας Μαλαγαράδη, εκδ. Δωδώνης, σελ. 95)

αι το προβληματικό για τον "πολύεργο" άνθρωπο της μεταβιομηχανικής κοινωνίας μας είναι ότι λαοί άλλων πολιτισμών, παλαιών "απολιθωμένων", όπως τους λέμε με συγκατάβαση, τον οικτρεύουν και τον ειρωνεύονται για την απερισκεψία του. Ένας Ινδός είπε κάποτε στον κοινωνιολόγο καθηγητή της Skolimovsky χαμογελώντας: "Εσείς οι Λευκοί είστε τρελοί! Πισμένοι από τις μηχανές σας, δουλεύετε σκληρά σαν άγριοι ως τα εξήντα. Μετά, όταν πια είσαστε πολύ γέροι για δουλειά, ψαρεύετε, ταξιδεύετε και αρχίζετε τότε μόνο να απολαμβάνετε. Εμείς τις ευχάστες ώρες μας τις μοιράζουμε σ' όλο το διάστημα της ζωής μας. Αυτό δεν είναι πιο φρόνιμο;" (Και αυτή η πληροφορία από το ίδιο βιβλίο, σελ. 71). Μήπως πριν από το γύρισμα της χιλιεπιδράς κίτρινα, μελαψοί και μαύροι τεχνικοί θα κληθούν στο δικό μας ημισφαίριο για να δείξουν στους πρωτόγονους δασκάλους των πως χωρίς σπατάλη και ζημιά στον άνθρωπο και στο περιβάλλον μπορούν να παραχθούν τα αγαθά για τη ζωή; (Jungk, σελ. 72). Ούτε τούτο, δυστυχώς, φαίνεται πλέον πιθανό, γιατί ο "πολιτισμός" μας εισβάλλει ακάθεκτος σε όλα τα γεωγραφικά πλάτη της υδρόγειου και εκεί που κατατάξαι έδαφος μεταμορφώνεται όχι προς το καλύτερο, αλλά προς το χειρότερο.

Τι πρέπει λοιπόν να κάνουμε; Πρώτα μια διόρθωση στο ερώτημα. Τι μπορούμε να κάνουμε, όχι τι πρέπει. Γιατί δεν ωφείλει να δεοντολογούμε απέναντι σε ζητήματα όπου δεν έχουμε τη δύναμη να μεταβάλλουμε τα δεδομένα τους;

Οι λύσεις που προτείνουμε, ακόμα και από σοβαρούς ανθρώπους, για να βγούμε από το αδιέξοδο, είναι συνήθως διμερικές αντιθέσεις. Η μία: να αφορισμούμε το δαίμονα του σκανδάλου, την τεχνολογική πρόοδο, και συνειδητά να εμποδίζουμε στους "αρχαίκοις" τρόπους παραγωγής και καταναλώσης των αγαθών, για να ξεναρθρώμε τη χαμένη μας ελευθερία, να "αποικισθούμε παράδεισοι". Η άλλη: να σταυρώσουμε τα χέρια και να παραδοχτούμε με εγκαρτέρηση το μοιραίο, γιατί σωτηρία δεν υπάρχει αφού παραδοθήκαμε στο αμάρτημα και πήραμε τα δρόμο της απώλειας... Και οι δύο προτάσεις οδηγούν, νομίζω, στο άσπιο, γιατί ούτε η μία είναι δυνατή, ούτε η άλλη. Η "μηχανή" μπήκε πια στη ζωή μας να τη βγάλουμε, είναι αδύνατο. Και αυτός ο Μαχάτης Γκάντι θα είχε - υποθέτω - αποφασίσει να καταρύνει στο γάλα της κατσίκας του και στα υπαίτια του αργαλειού του προσωρινά, για ορισμένο, χρονικά περιορισμένο σκοπό, όχι για πάντα, ως πρόγραμμα στο διηνεκές. Πιάνεται να καταργήσουμε το αυτοκίνητο, το τηλε-

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ

φωνο, το ψυγείο, την ηλεκτρική κουζίνα, τη γραφομηχανή - που επιτέλους δεν μας φαίνε αν εμείς δεν ξέρουμε ή δεν θέλουμε να κάνουμε σωστή χρήση τους; Να υποταχθούμε πάλι παθητικά στο πεπρωμένο μας είναι όχι φιλοσοφική παραδοχή της Ανάγκης, στην οποία υποτάσσονται τάχα και οι Θεοί, αλλά απόδειξη ηθικής αδράνειας, ευθυνοφοβίας, ασυμβίβαστης με την "ιστορία" του είδους μας, που απομακρύνθηκε από την κατάσταση του θηρίου και έφτασε εκεί που έφτασε, επειδή δεν έστειξε να υποχωρεί μπροστά στις οποιοσδήποτε δυσχερείες.

Κάτι λοιπόν, και κάτι όχι αδύνατο αλλά κατορθωτό, μπορούμε να κάνουμε. Και αυτό, κατά την ταπεινή μου γνώμη, είναι πρώτα και κύρια να συνειδητοποιήσουμε το πρόβλημα σε όλη την έκταση και το βάθος του. Να καταλάβουμε (και να δώσουμε και στους άλλους να καταλάβουν) ότι με την ξέφρενη ζήτηση και ανάληψη υλικών αγαθών που έχει ως αποτέλεσμα από το ένα μέρος την αλόγιστη σπατάλη των πόρων της Γης, τη ρύπανση και μόλυνση των στοιχειών της, και από το άλλο την παγιδευση μας σ' ένα κύκλωμα αφορήτης για τον άνθρωπο δουλείας, γινόμαστε κάθε μέρα δυστυχέστεροι. Η επίγνωση των όρων ενός προβλήματος είναι το πρώτο βήμα προς τη λύση του.

Κομμένως αυτό είναι που έχουμε αμέσως να κάνουμε. Αλλά υπάρχει και ένα δεύτερο βήμα, δυσκολότερο ασφαλλώς από το πρώτο. Με όλο που ξέρουμε (οφείλουμε να ξέρουμε) ότι χωρίς βαθιά μεταβολή της δομής του κοινωνικού μας συστήματος που θα δημιουργήσει νέες παραμέτρους στη συλλογική και στην ατομική μας ζωή, χωρίς δηλαδή να υπάρξει ένας άλλος τύπος κοινωνίας, διαφορετικός από το δικό μας (τόσο τον "αστικό" της Δύσης, όσο και τον "πρόλεταριακό" της Ανατολής, γιατί και αυτός εδώ κληρονόμησε τα στίγματα εκείνου), τα δεινά μας θα συνεχιστούν, μπορεί και να χειροτερεύουν - ο καθένας μας (για να είναι επιτέλους ήσυχος τη συγγένισή του) μπορεί να αντιδράσει στο ρεύμα της καταστροφής κλείνοντας τ' αυτά του στις Σειρήνες της καταναλωτικής πρόκλησης και περιφροώντας τις ανάγκες του, αφού έτσι δεν θα θωπίζεται πια στις ανέσεις η ελευθερία του.

- Θα βρει άραγε η ανθρωπότητα τον τρόπο να σωθεί από τις "προδόσεις" της; Δεν το ξέρουμε. Εκείνο που ξέρουμε είναι ότι δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς την ελπίδα.

Ε.Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ
"Η κρίση του πολιτισμού μας"
Εκδόσεις ΦΙΛΙΠΠΟΤΗ

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΟΣ»
ΔΔΩΝΗΣ 7 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ (45221)
ΤΗΛ.: FAX: 37440

Συντάσσεται από επιτροπή
Επιμέλεια Εκδόσεως από 1985 έως 1997
+ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ:
ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
(Επιμέλεια όλης - Πληροφορίες - Εμβάσματα)
Τελεωνίου - Ιωάννινα (45333) τηλ. (0651)
25943

Τα έδρα εκτύπωσης και διακίνησης της περιοδικής μας έκδοσης καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Στο Ορφέα Ιωάννινα
Τηλ.: 77433-25634 - FAX: 77871

Βοήθεια

ΚΡΙΤΩΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗ

Ο μύθος του μοναχικού ανθρώπου

Α' Έχω ένα όνομα νέο
να δώσω στον κόσμο.
Τον εαυτό μου
και σε, που τον
μεταμόρφωσες
σε νυχτερινό ίσκιό της
μνήμης του,
Μοναξιά ονομάζω.

Κρατώ το μαντίλι που
αποχαιρέτησα
την ιστορία σου στο λιμάνι,
το πλοίο απομακρύνθηκε
τώρα,
μ' αυτό το μαντίλι
σκοιπίζω το μέτωπό μου
που στάζει την αγωνία του

Σε χαιρετώ,
σε χαιρετώ τώρα,
χαιρετώ το παρελθόν μου,
τη μικρή υπόσχεση
της αγάπης,
ο κυρτός ορίζοντας σκέπασε
την εικόνα των περασμένων,
κρατώ απ' τη μαύρη
φτερούγιά
τη μοναξιά.

Αγαπημένοι μου άνθρωποι,
και σας χαιρετώ.
Είναι η τελευταία μου
καλημέρα,
ο τελευταίος γλυκός λόγος
που διαρκεί
όσο η ζωή μου.

Θα περάσω τη
γέφυρα της ημέρας
μ' ένα φορτίο από πίκρα.
Ετοιμάστε μου τα σαντάλια,
πρέπει να περπατήσω
στον κόσμο,
πρέπει να βρω που κατοικεί
το χαμόγελό του

Θα ζητήσω τον κόσμο
που ξέρει
ποιος είμαι, που ξέρει
να σκάβει βαθιά στην
καρδιά μου,
να βρει την καρδιά μου,
αυτό ξέρει.

Θα πάω στον κόσμο
που ξέρει
να υπάρχει,
τον κόσμο που ανάβει τα
φώτα
τις απέραντες νύχτες.

Ω, μη με παρακαλάτε,
δεν είμαι
αιώνιος να βαστώ
στην αιώνια
τη μοναξιά μου,
ν' αγγγίω έναν ήλιο ας είναι,
και τότε
δε θα'μαι μόνος.

Δε θα'μαι μόνος. Πώς είναι
το δέντρο και το ποτάμι,
το άνθος και η μέλισσα,
έτσι επόθησα να'μαι

Και είμαι σαν ξένος
κοντά σας,
σαν ένα παιδί που έχει
μητέρα του τη μοίρα
Δε θα'θελα να'ρθω
στον κόσμο
που ρήμαξε τις πηγές του.
Αυτό τον κόσμο
χωρίς μια φωτιά
να ξεσταίνει,
χωρίς τα ρούχα
να ντύνουν τους
τόσους γυμνούς του.

Δε θέλω να βλέπω τον κόσμο
που σπρώχνει
προς τη ματαιότητα
τις ψυχές των ανθρώπων.
Διαλύθηκε μέσα
στο βλέμμα μου
η μορφή του.

Είμαι κάθε στιγμή
χωρίς εμένα,
χωρίς τους γνώριμους
φίλους,
δε θέλω να μένω στο
ίδιο το μέρος
τώρα που γνώρισα τη γεω-
γραφία της μοναξιάς.

Κοιτάξέ με στα μάτια
εσύ που μπορείς ακόμη
να βλέπει
χωρίς προκατάληψη.
Τα κομμάτια του κόσμου
θα δεις
βυθισμένα σε μια
θάλασσα οδύνης
Κοιτάξέ με και συ που από-
μεινες τελευταίος
Όλοι με ξέρουν,
στους δρόμους με δείχνουν
είμαι αυτός με το
μεγάλο κοχύλι
που φωνάζει κάθε πρωί
πέρα στη θάλασσα
ένα πρόσωπο που
δεν υπάρχει

Β' Δεν ξέρω αν υπάρχει
ο κόσμος.
Αυτός που βλέπω δεν είναι ο
κόσμος
που ονειρεύτηκα,
δεν είναι ο κόσμος
που ξέρω.
Είμαι σε μια πολιτεία χωρίς
φώτα
κι αυτά που βλέπω
δεν είναι τ' αστέρια,
αυτά που σφραγίζονται
δεν είναι τ' αρώματα,
δεν είναι οι άνθρωποι αυτοί
που ξέρω

Αν ήταν ο κόσμος
ολάνθιστο περιβάλλον,
θα ευωδίαζαν οι
τριανταφυλιές
μέσα μου,
αν ήταν μία θάλασσα
γαλνημένη
θα το'βλεπα στην
καθημερινή μου

Στον τόπο μας με Η γέννηση του Χριστού

Της 11 Σεπτεμβρίου με την πώ-
ση των πύργων της Νέας Υόρ-
κης η ιστορία έχασε τον δρόμο
της. Η ανθρωπότητα ξεστράτισε. Η
τρέλα, η παράνοια γνώρισε απίστευ-
τη, απάνθρωπη αγριότητα.
Στα καλά καθούμενα χιλιάδες, δε-
κάδες χιλιάδες αθάιοι άνθρωποι που
ξεκίνησαν για το μεροκάματο βρή-
καν φρικτό θάνατο και δεν γύρισαν
στα σπίτια τους, στους δικούς τους!
Έτσι ο άνθρωπος έχασε τη βεβαιό-
τητα, τη σιγουριά, την προοπτική, τα
πάντα. Τώρα ζει με την αβεβαιότητα,
την αμφιβολία, την επιφύλαξη, το
φόβο του επερχόμενου θανάτου από
σκοτεινές θελήσεις τρελών ανθρω-
πων σε κάθε στιγμή.
Η πορεία του ανθρώπου στο σκο-
τάδι, τη νύχτα και το θάνατο κάνει το
βίο αβίωτο, δηλαδή τη ζωή τέτοια
που δεν μπορεί κανείς να τη ζήσει.
Καπαντά η ζωή αφόρητη!
Παρά ταύτα υπάρχει ελπίδα, μέγι-
στη μοναδική ελπίδα η Γέννηση του

Η Γέννηση του Χριστού

ΤΑ ΓΕΝΕΘΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

16 χρόνια πορείας!

Με τη βοήθεια του πα-
ντοδύναμου Θεού και
του προστάτη του χω-
ριού μας Αγίου Νικολάου η
εφημερίδα μας: "Καλαρρυτιώ-
τικα Νέα" βρίσκεται κοντά
στους Καλαρρυτιώτες της γε-
νέθλιας γης, τους ξενιτεμέ-
νους, όπου γης και τους πλεί-
στους φίλους του κεφαλοχω-
ριού μας.
Τι προσφέρει; Παλμό ιστο-
ρίας, πολιτισμού, ανθρωπιάς
του χωριού μας, της Ηπείρου
και της Ελλάδας. Όλα αυτά
"εκ του περισεύοντος της
καρδιάς" δηλαδή από το πε-
ρίσσευμα της καρδιάς, απ' το
πλεονάσμα της καρδιάς. Με
διαφορετική έκφραση απ' το

πλεονάσμα των αγαθών συ-
νισθημάτων μας.
Γνώμονάς μας η ρήση: (Φί-
λος ο Πλάτων, φιλάτη η αλή-
θεια) δηλαδή πιο προσφιλής
είναι η εξακρίβωση της αλή-
θειας από οποιαδήποτε φιλία.
Τι καταφέραμε; Αυτό το γνω-
ρίζουμε οι πολλοί ανανήστες
μας στην Ελλάδα και στο εξω-
τερικό. Αυτοί είναι οι πλέον
αρμόδιοι να το πουν με ειλι-
κρίνεια.
Όλα αυτά από απέρα-
ντη, άπειρη, ατέλειω-
τη αγάπη στη γενέ-
θλια γη, όπου είδαμε τις πρώ-
τες ακτίνες του ήλιου να
αγκαλιάζουν τις γκριζογάλα-
νες βουνοκορφές της Πίνδου

Τα κοινωνικά νέα των χωριανών μας

Τ "Καλαρρυτιώτικα Νέα" ζουν από κοντά τα
δράματα των χωριανών μας με αγάπη και
ουσιαστικό ενδιαφέρον. Πολλά κοινωνικά
νέα: γεννήσεις, γάμοι, επιτυχίες των παιδιών μας
στον επιστημονικό και όχι μόνο στίβο, θάνατοι
κ.λ.π. Είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο να τα πα-
ρακολουθήσει τόσο στους Καλαρρυτιώτες του ΕΛ-
λαδικού χώρου, όσο και του εξωελλαδικού χώρου,
όπου τα πράγματα δυσκολεύουν.
Θερμή παράκληση να γράφετε στη διεύθυνση της
εφημερίδας μας: Δωδεκάτης 7 Ιωάννινα Τ.Κ. 45221 ή
τηλεφωνείτε στο τηλέφωνο του Πατριωτικού Συν-
δέσμου Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" (0651) 37440. Να
είστε βέβαιοι ότι η εφημερίδα μας με ανυπόκριτη
χαρά θα δημοσιεύσει τα κοινωνικά νέα σας.
Περιμένουμε.
Αυτή είναι η μία μορφή επαφής, σχέσης, επικοι-
νωνίας ανάμεσά μας. Το καλοκαίρι ή και άλλες πε-

ριόδους του χρόνου αυτή η γνωριμία θα γίνει αφε-
τηρία αναθέρμανσης μιας παλιάς φιλίας ή εκκίνη-
σης μιας νέας.
Από όσα διαβάσατε εύκολα γίνεται αντιληπτό
προς ποια κατεύθυνση κινείται η προσπάθειά μας
Αυτή δεν είναι άλλη από την γνήσια φιλία ανάμεσά
μας.
Ίσως κανείς παρατηρήσει. Τι τα θέλουμε αυτά; Δεν
έχουν έτσι τα πράγματα. Η φιλία, τόσο σπάνια στις
ημέρες μας, ο δεσμός, η αμοιβαία αγάπη ανάμεσά
σε δυο ή περισσότερα άτομα χωριανών είναι σοβα-
ρή κοινωνική υπόθεση. Αν γνωριστούμε από μα-
κριά στον πρωινό περίπατο στη Τζιάμινα στο χωριό
η φιλία μας θα στεριώσει και θα γίνει πραγματική ει-
λικρινής.
Παρακαλούμε πάλι επικοινωνήστε μαζί μας.
Ευχαριστούμε. Παρακαλούμε ακόμη να γνωρίσετε
την πρόθεσή μας στους φίλους σας.

τους ανθρώπους μας

Η εορτή του προστάτη μας: ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

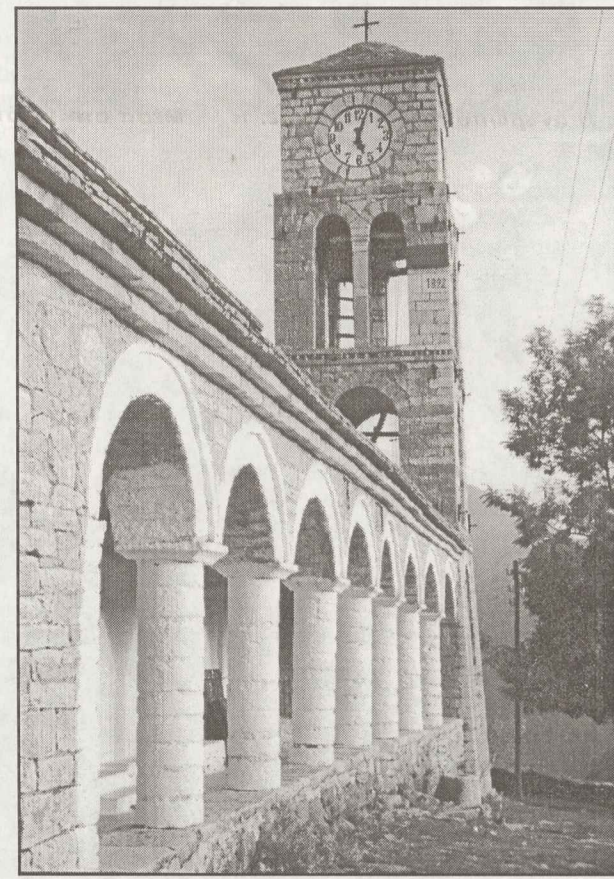
Καλότυχοι όσοι βρίσκονται στο χωριό και
βρίσκονται, δόξα τω Θεώ πολλοί Καλαρρυ-
τιώτες και φίλοι πιστοί του κεφαλοχωριού μας
την παραμονή και ανήμερα του Αγίου Νικολάου.
Στην πατρογονική γη όλα έχουν άλλες διαστά-
σεις!

Η εκκλησία ευτύχησε με τη βοήθεια του Θεού
να έχει ένα λαμπρό εκκλησιαστικό Συμβούλιο
που αθόρυβα εργάζεται, μοχθεί και ο ναός του
Αγίου Νικολάου κυριολεκτικά λάμπει από φρο-
ντίδα και καθαριότητα. Ο εκκλησιασμός σ' αυτή
είναι μυσταγωγία!

Την παραμονή οι γλυκόλαλες καμπάνες γέμι-
σαν από πιστούς τον ναό. Το εκκλησίασμα θύμι-
ζε τον παλιό καλό καιρό που το αρχοντοχώρι
μας έσφυζε από ζωή και δραστηριότητες πολιπι-
τικές σε πολλούς παραδοσιακούς τομείς. Η
ψυχική ανάταση των πιστών φέρνει μια ψυχική
γαλήνη σ' όλους τους ταραγμένους αγχώδεις
καιρούς μας.

Της 6 Δεκεμβρίου. Το ημερολόγιο θυμίζει + Νι-
κολάου αρχιεπισκόπου Μύρων Λυκίας θαυμα-
τουργού. Οι καμπάνες το εορταστικό γεγονός
του προστάτη του χωριού μας το κάνουν ουρά-
νιο ήχο που διαλαλούν στο χωριό και τα γκριζο-
γάλανα βουνά μας τη χαρά της γιορτής.

Ο σύγχρονος άνθρωπος είναι δύσκολο να
βιώσει στην εποχή της καταναλωτικής
υστερίας και της πνευματικής ατονίας, στον και-
ρό των τρελών αγελάδων και των ακήρυκτων

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Νικολάου
Καλαρρυτιών, Πολιούχου και προστάτη των
απανταχού Καλαρρυτιών

πολέμων τη βεβαιότητα της αιώνιας ζωής. Αυτή
προσεγγίζεται με την πίστη στο Θεό και τη συμ-
μετοχή στη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας μας.
Αυτή την προσέγγιση βιώνουν σε μέγιστο βαθ-
μό οι προσκυνητές του Αγίου Νικολάου του χω-
ριού μας. "... Πάτερ Ιεράρχα Νικόλαε πρέσβευε
Χριστώ τω Θεώ, σωθίηναι τας ψυχάς ημών".

Ευπρέπεια

Το κεφαλοχώρι μας μόχθησε ως οικογένεια,
σχολείο, εκκλησία και διαμόρφωσε ευπρε-
πείς ανθρώπους, σωστούς που δεν προσβάλ-
λουν τον "Ελληνα άνθρωπο. Με άλλη έκφραση
το αρχοντοχώρι μας διαμόρφωσε αξιοπρεπείς,
καθώς πρέπει κόσμιους ανθρώπους, κοντολο-
γίς νοικοκυραίους.

Ο όρος ευπρέπεια είναι αρχαιοελληνικός. Πη-
γή του τα Αρχαία ελληνικά, τα οποία "φευ" στή-
σαμε στον τοίχο.

[<ευπρέπεια<ευπρεπής<ευ+πρέπω]. Ευπρέ-
πεια σημαίνει επιμελημένη εξωτερική εμφάνιση
και κυρίως ευγενική και πολιτισμένη συμπερι-
φορά. Αυτό που λέμε ευγένεια, κοσμιότητα με
άλλες λέξεις.

Υπάρχει η πραγματική ευπρέπεια, η αληθινή
και η μαϊμού "ευπρέπεια", η ψεύτικη, η κάλπικη.

Τώρα γιατί τα λέμε αυτά; Θα απαντήσουμε στο

ερώτημα. Στις ημέρες μας πνέει ένας δικός μας ή
ξενόφερτος άνεμος απαράδεκτης συμπεριφο-
ράς. Τα έντυπα μέσα ενημέρωσης! Εφημερίδες,
περιοδικά και τα ηλεκτρονικά: Τηλεόραση, δια-
δίκτυο (internet) έχουν πάρει κατά το κοινώς λε-
γόμενο: "τα όρη τα βουνά". Απελπιστική η κα-
τάσταση!

Τι κάνουμε, τι οφείλουμε να κάνουμε για
μας και περισσότερο για τα παιδιά μας; Ότι
κάνουμε όταν βρισκόμαστε στο χέλος του γκρε-
μού. Απομακρυνόμαστε για να σωθούμε.

Θα μπορούσε κανείς να προβάλλει την ακό-
λουθη μονολεκτική αντίρρηση, την προαίρεση;
Εάν ναι, μπορούμε. Εάν όχι δεν μπορούμε. Ο
καθένας ας ζυγιάσει τα πράγματα και είναι
υπεύθυνος, υπόλογος των πράξεών του. Ο Θε-
ός μας έδωσε μυαλό.

Χρόνια πολλά

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

Συνέχεια από την σελίδα 4

φυσιογνωμία.
Σε τί να ελπίσω
στην ατραγούδιση πόλη
που κατοικώ;
Αν είαι κάτι που με
κάνει να ελπίζω,
είναι του κόσμου η μοναξιά.
Τον βλέπω τον κόσμο
τις καθημερινές
που τρέχει να προλάβει
τη μοναξιά του,
τον βλέπω πόσο είναι μόνος
όταν κραυγάζει
βοήθεια και κανείς
δεν τον συντρέπει.
Εμένα με όρισε
να τραγουδήσω
τη μουσική
των απελπισμένων
του ιμέρου.

στους δρόμους
τους νυχτωμένους
Μπορεί να'ναι το
νέο ξεκίνημα της καρδιάς.
Για ακούστε.
Για ακούστε, αυτό είναι ευχή
για τα πουλιά,
αυτό μουσική για το μέλλον,
ψιθύρος μιας αλέας,
αυτό είναι βοριάς,
ακούω, ακούω,
ακούω το τριξίμο
της φωτιάς,
ακούω το στεναγμό
να υψώνεται
στις καμινάδες του πάθους.
Ακούω τη συνωμοσία που
υφαίνεται
ενάντια στο όνειρο,
ακούω, ακούω.

Οι κλειστές πόρτες πάντα
με αποθαρρύναν,
τα κλειστά παράθυρα
πάντοτε
με τρομάζαν,
τα κλειστά στόματα
μύριζαν θάνατο,
αυτό είναι η μοναξιά,
οι κλειστές πόρτες,
τα κλειστά παράθυρα
και τα στόματα
τα κλεισμένα.

Θεέ μου,
σ' αυτές τις λίμνες
που ακιντύνουν
δεν μπορεί να'σαι μέσα,
σ' αυτά τα ποτάμια
που δεν οργίζονται
δε γίνεται να ταξιδεύεις,
σ' αυτό τον ουρανό
που δε βρέχει
δεν υπάρχει εσύ
κι εγώ πως μπορεί
να υπάρχω εκεί
που εσύ λείπεις;

Τα χέρια τούτα που
απελπισμένα
υψώνονται
ζητώντας ένα κομμάτι ζωής
εμένα αγγίζω,
εμένα παρακαλούν
να τους σπάσω τις αλυσίδες,
είναι τα χέρια που τόσα με
σπρώχνουν
στην αγχώνη της μοναξιάς,
τα χέρια με τις πληγές
που δείχνουν πόσο
είμαι μόνος στον κόσμο!

Εγώ που πάφωσα τον
κύκλωπα του πάθους
κι έσπασα τόσους
συντροφικούς
απ' το θάνατο
κι αγαπώ να'μαι κοντά στον
άνθρωπο τη μοναξιά,
δεν είμαι μοναχικός,
δεν είμαι αυτός που λείπει
το τραγούδι μου,
είμαι ο μικρός φίλος
των αιχμαλώτων
της μοναξιάς.
Αυτός είμαι.

Πόσο θα'θελα να
μπω στο παλάτι
με τις παγωμένες καρδιές
των αθρώνων!
Περιμένουμε ένα ήλιο,
έχουν κλειστεί τα παράθυρα
και περιμένουν
κάτι που θα'ρθεί,
θάνατος ή χαρά,
κάτι που θα'ρθεί μια μέρα
ήχος, φωνή, που τρέχει

Από την
Ποιητική Συλλογή:
"Τα ποιήματα"
Κρίτωνος Αθανασούλη

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Μαρτυρίες για τις δραστηριότητες Καλαρρυτινών Εμπόρων
(Τέλη 18ου αιώνα - 1821)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΟΥΡΟΥΤΗ
Εργασία του κ.
Γεωργίου Παπαγεωργίου
Καθηγητή Πανεπιστημίου
Ιωαννίνων
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:
ΚΩΝΙΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ

Γεώργιος και αδελφία
Νικολάου Λάμπρου

Το πρώτο ερώτημα που εύλογα ανακύπτει για την συντροφιά με την επωνυμία αυτή είναι: ποιοι είναι οι άλλοι δυο τουλάχιστον εταίροι - αδελφία του Γ. Λάμπρου οι οποίοι σ' όλη την εμπορική τους αλληλογραφία δεν αποκαλύπτονται;

Ακολουθήσαμε λοιπόν τον μοναδικό δρόμο που υπάρχει στις περιπτώσεις αυτές, την προσφυγή, δηλαδή, στην έμμεση πληροφόρηση.

Ο μίτος της Αριάδνης βρισκόταν στον κατάλογο των συνδρομητών του βιβλίου του Άνθιμου Γαζή, Βιβλιοθήκης Ελληνικής Βιβλία δυο, τ.Α'-Β' Βενετία 1807. Εκεί, ανάμεσα στα ονόματα των συνδρομητών αναγράφεται και το όνομα του ενός γιου του Νικ. Λάμπρου, του Αθανασίου Λάμπρου. Από εδώ και πέρα, είναι εύκολο να ταυτίσουμε τον τρίτο αδελφό, αφού γνωρίζουμε ότι ο Σπ. Αραβαντίνο στην Ιστορία του Αλή πασά, και ειδικότερα στην αποσπασματική επιστολή του Κων/νου Παπαγεωργίου προς τον Παύλο Λάμπρου, που παραθέτει στο παράρτημα, αναφέρει ότι ο Αθανάσιος Λάμπρος, ο οποίος στάλθηκε το 1816 "σοπρακάριγο" από τον Αλή Πασά σε ένα πλοίο φορτωμένο σιτάρι για την Νάπολη, ήταν "παππώς θείος" του Παύλου Λάμπρου.

Τα τρία αδελφία διατηρούσαν δύο εμπορικούς οίκους, ένα στα Γιάννινα και ένα στη Νάπολη. Στα προϊόντα που διακινούσαν προς τη Νάπολη περιλαμβάνονταν το σιτάρι, η σταφίδα, το λάδι, τα σαπούνια και τα λαγοτόμαρα. Το εμπόριο, μάλιστα, των δερμάτων του λαγού ήταν αρκετά επικερδές, και ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη πόλη. Έτσι, σύμφωνα με τον Στ. Ιωάννου "μερικοί Ιωαννίται εκέρδισαν αρκετά εμπάζοντας εις Νεάπολιν λαγοτόμαρα και φέρνοντας εκείθεν χρυσάφι και Τζαπάρια. Δεν ξέρουμε αν στους Ιωαννίτες που αναφέρεται ο Στ. Ιωάννου εντάσσονταν και οι αδελφοί Λάμπρου. Ωστόσο είναι σίγουρο ότι το βασικότερο προϊόν που κατηύθυνε προς την αγορά των Ιωαννίνων ήταν τα "χρυσογνήματα".

Αισημειώτες είναι ακόμη και οι εμπορικές επιχειρήσεις τους στην

ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΑΡΧΕΙΟ

Οι αείμνηστοι συμπατριώτες μας: ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (ΝΙΟΝΙΟΣ) ΣΚΑΡΛΟΣ στο μέσον με το μανδύα ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΤΕΙΚΗΣ και ο ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΖΑΡΙΜΠΑΣ το 1926

Κέρκυρα, όπου σύμφωνα με τα certi-ficates d'origine των ετών 1811-1814, η συντροφιά αποστέλλει εκεί 10.000 οκάδες σόδας, προερχόμενες από τη Λάρισα, 20.000 δέρματα λαγών από την περιοχή της Πίνδου, 20 μπάλες καμηλόμαλλο και 500 οκάδες σκουτί από την περιφέρεια των Τρικάλων.

Οι προσοδοφόρες εμπορικές δραστηριότητες των αδελφών συνεχίστηκαν αδιάτακτα ως το 1821. Τότε, για άγνωστη αιτία, που ως ένα μεγάλο βαθμό, ενδεχομένως να έχει σχέση αρχικά με τον χαλασμό των Ιωαννίνων και στη συνέχεια με την καταστροφή της γενέτειράς των, στη γνωστή επανάσταση των Καλαρρυτινών και του Συρράκου, η συντροφία των αδελφών Λάμπρου γνώρισε την οικονομική κατάρρευση. Τον αντίκτυπο της στην τοπική αγορά της Νάπολης μας διασώζει ο Ηπειρώ-

της έμπορος Γ. Βασιλείου σε επιστολή του της 5ης Φεβρουαρίου 1822. Ανάμεσα στα άλλα, δικαιολογώντας στον αποδέκτη της Γ. Δουρούτη την "σύγχυση" που πρόσφατα είχε δοκιμάσει σημειώνει ότι το έτηον είναι που η συνφορά των λαμπρέων έκαμε όλη μας εδο η γρεκύ να χάσαμε την υποληψίν την πιάτζας.

Παράλληλα όμως με τις εμπορικές δραστηριότητες που σκιαγραφήσαμε παραπάνω, αρκετοί από τους Καλαρρυτινούς εμπόρους εμφανίζονται στην "καθ' ημάς Ανατολή" και ως ιλιψιζήδες. Με την ιδιότητα αυτή, συναντούμε πρώτο τον Θεόδωρο Παράσχη να νοικιάζει το βιβάρι του Βουθρωτού το 1809.

Εφτά χρόνια αργότερα (1816) παρατηρούμε ότι ο Αθανάσιος Σγούρος και ο Γ. Δουρούτης έχουν σε συντροφικό λογαριασμό τα ηλιζήματα της Αγνα-

νας.

Τέλος, το 1817 "ή πρωτύτερα ή υστερότερα" ο Κωστας Γραμματικός, μαζί με τους Καλαρρυτινούς Νικ. Γιάνκο και Γ. Τουρτούρη, τους Ζαγορίσιους Αλέξη Νούτσο και Μάνθο Γραμματικό και τον Ιωαννίτη Σπίρο Κολοβό, είχαν πάρει από τον Αλή Πασά ιλιζήματα "τα σκαλώματα της Τζαμουριάς και το ιβάρι Βοθρωνιτών και Γέφυρα και το βάλτον των βοιδιών και το βοϊβονταλήκι και κουμέρκι Ιωαννίνων και λοιπά δια 1 χρόνον.

Το φαινόμενο αυτό εξηγείται εύκολα αν το εξετάσουμε στα πλαίσια της προνομιακής μεταχείρισης που γνώριζαν οι Καλαρρυτινοί έμποροι, αμέσως μετά τους Ζαγορίσιους. Σε παρόμοια συμπεράσματα οδηγούμαστε και από την απουσία των εμπόρων καλαρρυτινής καταγωγής από τους φορολογικούς καταλόγους των Γιαννιωτικών συντεχνιών και ειδικότερα από τη στήλη των πραγματευτών.

Η προνομιακή τους όμως μεταχείριση από τον Αλή Πασά δεν είναι χωρίς ανταλλάγματα. Πέρα από τα γνωστά "δώρα" που ήταν υποχρεωμένοι να του προσφέρουν, τους βλέπουμε να "μισεύουν δια το αυθεντικό χουσιμέτι του" σε διάφορες χώρες και πόλεις της Ευρώπης, όπως ο Αθαν. Σγούρος στην Ισπανία και Γένοβα, ο Κων/νος Τουρούρης στη Βιέννη και ο Γ. Δουρούτης στο Λιβόρνο.

Ανακεφαλαιώνοντας θα μπορούσαμε να διατυπώσουμε ορισμένες διαπιστώσεις. Θα προτιμήσουμε όμως να αναφέρουμε μια πολύτιμη μαρτυρία σύμφωνα με την οποία οι Καλαρρυτινοί έμποροι, στις αρχές του 19ου αιώνα, συνέλαβαν την ιδέα να συστήσουν εμπορικών "συστήματα". Η πρωτοβουλία για την ίδρυσή του βρισκόταν στην Αγκώνα, στο Λιβόρνο και, πιθανόν, στην Τεργέστη.

Τελικά, το σχέδιο αυτό δεν πρέπει να πραγματοποιήθηκε. Τους λόγους της αποτυχίας του σημειώνει παραστατικά ο Θ. Παράσκης σε επιστολή του προς τον Γ. Δουρούτη, γραμμένη στα Γιάννινα τις 3 Μαΐου 1805. Και πολλά θυσιάζονται την γνώμην σου τί γράφεις όπου είσταν εδώ τόσον καιρόν όλοι και ρουφετή δεν εκάμταν και τώρα από αγνάντια θελά δέσσεται τον άνεμο και θελά βάλεται το χιόνι στη σουβλή... γυρεύεται να δέσεται την ορνάν του γομαριού με το στανιύ όπου πένται νομάτοι θέλουν ρουφετή και πενήντα δεν θέλουν και κάμε με τέτοιαις γνώμαις ρουφετή και από αγνάντια το ρουφετή γίνεται οπτόταν παν όλοι συμφώνως.

ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΟ

Οι ερασιτέχνες τραγουδιστές

«Μηροστάρηδες» στον
Παραδοσιακό Γάμο

ή το:

«Νερατζούλα φουντομένη
πούναι τ' άνθη σου
φύσηξ βοριάς και νότος
και τα γκρέμισε...»

«Αφήνω γειά στις έμορφες
και γεια στις μαυρομάτες
Αφήνω και στη μάνα μου
Τρία γυαλιά φαρκάκι...»

Του
ΠΕΤΡΟΥ ΣΚΟΥΤΕΛΑ

φωνή, τραγουδούσαν και λέγαν τα παρακάτω:

«Μουπανε τα γιούλια
πως δεν μ' αγαπάς
κι αν δε μ' αγαπάς
στο διάβολο να πας...»

ή το:

«Στο κίνημα σου κυρ' γαμπρέ
καλά να πας, καλά να'ρθεις,
να φέρεις ρούσα πέριδικα,
ξανθή και μαυρομάτα
να φέρεις και πολλά προικιά
τρεις μούλες φορτωμένες...»

Κι όταν σταματούσαν το τραγούδι για να το συνεχίσουν τα λαϊκά όργανα, με ζωηράδα και κέφι, με τη σκούφια ψηλά στον αέρα, έδιναν ευχές δεξιά και ξερβά σ' όσους παρακολουθούσαν τη θεαρεστή πομπή του γάμου, απ' τα παράθυρα των σπιτιών, τα μπαλκόνια, τις αυλές και τους κήπους.

«Στων παιδιών σας παντρεμένοι
κι τα' χαρές σας; ανύπαντροί!

Με την αρρενωπή μορφή τους, με τη σκούφια στραβά στο κεφάλι, με τους αντίχειρες περασμένους στο γλέκο κάτω απ' τις μασχάλες ή και με υψωμένο τόνα χέρι με τη κεντημένη γκλίτσα - για να δίνουν τόνο και έμφαση συνεχίζαν βραδυπορούντες το καθημερινό νυφιακό τραγούδι: «Βιολέττα μ' ανθισμένη, με φύλλα πράσινα, τραβώ τον έρωτά σου με χίλια βάσανα...»

Τα δημοτικά τραγούδια απ' το λαϊκό "χορό" και τα λαϊκά μας όργανα δημιουργούσαν ένα τρανό ξεφάντωμα στο νόημα του παραδοσιακού γάμου - με την έντονη γραφικότητα - κι ο γάμος έπαιρνε ένα πανηγυρικό χαρακτήρα.

Της όλης γραφικής πομπής, προπορεύονταν διαλεχτές κοπέλες - ως σύμβολα χαράς και ζωής - μ' κανίστρες στο κεφάλι τα σώζματα ακολουθούσαν γεροδεμένες ζαλιγκωμένες γυναίκες με τα πολύχρωμα προικιά.

Όταν η πομπή κατέληξε στην πλατεία του χωριού - όσο διαρκούσαν "τα στέφανα" στην εκκλησία - γινότουσαν τρικούβεργοι δημοτικοί χοροί μέσα σε μια κοσμοσυρροή. (Όλοι οι δρόμοι οδηγούσαν στο μεσοχώρι, όλο το χωριό στο πόδι, γίνεται γάμος).

Μετά το μυστήριο, η όλη πομπή βραδυπορούσε για το σπίτι του γαμπρού. Στο μέσο της πομπής καμαρώνουν οι νεόνυμφοι και δέχονται μύριες ευχές απ' τους εκατέρωθεν του δρόμου θεατές.

- "Ν' ασπρίσετε, να γεράσετε"

κι η νύφη χαμηλοβλεπούσα με ελαφρή υπόκλιση ανταποδίνει τα ευχαριστήριά της και την ευγνωμοσύνη της. Ο δε "χορός" για να δώσει τόνο, έμφαση χαρά και συγκίνηση:

«Σκύψτε βουδιά, σκύψτε κλαριά
και στις κοντοραχοούλες
να διαβ' η νύφη κι ο γαμπρός
κι όλοι οι συμπεθέροι»

και το:

«Βλέπιες εκείνο το βουνό
το κορφαναριασμένο,
πόχει αναρούλα στη κορφή
κι καταχνιά στο μπάτο
κάποιος αγάπη έχασε
και κάθεται και κλαίει...»

και συνεχίζονταν η πορεία ως το σούρουπο, έτσι θριαμβευτικά συνοδευόμενη και από τα "τσιπιδίσματα του παιδόκοσμου που πλαισίωαν την πομπή.

Στο κατώφλι του σπιτιού του γαμπρού παρατηρείται το αποκορύφωμα του πανηγυρικού ξεφάντωματος.

Όλοι οι συμπεθέροι συνωστίζονται για να δουν το κέρασμα της νύφης απ' το πεθερό και τη πεθερά (ανεπανάληπτες στιγμές καλών σχέσεων πεθεράς και νύφης!) και το σπάσιμο του πιάτου ή της κανάτας. Κι οι προπομποί τραγουδιστές, πρώτοι στην ομήγυρη σε μια τελευταία έξαρση με φουσκωμένες τις φλέβες ιδρωποκόπων και λένε:

«... έβγα κυρά και πεθερά...»

ή το:

«Νύφη μ' εδώ που σ' έφερα
εδώ να καμαρώσεις
σαν κυπαρίσι να σταθείς
στο δέντρο να ριζώσεις
και σα μηλιά, γλυκομηλιά
ν' ανθίσεις να καρπίσεις
να κάμεις γιους μαλάματα
και τσιουήτρες ασχημένες...»

Η νύφη πατάει πάνω σ' ένα σιδερένιο αντικείμενο και με το δεξί της πόδι μπαίνει στο στήπι, που θα συνεχιστεί το γλέντι μέχρι το πρωί.

Σήμερα είναι αλήθεια, ότι ο χωριάτικος παραδοσιακός γάμος που αποτελούσε την έκφραση μιας μεγάλης θρησκευτικής και κοινωνικής γιορτής, τυποποιήθηκε με τα "χρυσά" αγγελήτρια και τις φανταχτερές μπουμπουνιές.

Οι δε, λαϊκοί τραγουδιστές που έδιναν ένα ιδιαίτερο τόνο και χρώμα, γούστο και γλέντι στο χωριάτικο γάμο, με λεβεντιά και περηφάνια, με σάφια την γνησιότητα και τον ανθρωπισμό, δίχως διάκριση, σχεδόν χάθηκαν. Και δεν θ' αργήσει ν' αποτελει τον απόηχο ενός καιρού, που έγινε νοσταλγία και μνήμη...

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Το κατ' εξοχήν εργαλείο της Ηπειρώτισσας: Ο Αργαλειός

Όμάριο στο χωριό, όταν γύριζα στο σπίτι απ' το σχολείο κι άκουγα να χτυπάει το ξυλόχορτο στο κατώι, πετούσα τη σάκα μου όπου - όπου κι έτρεχα στο κατώι και τραβούσα τη μάνα μου απ' το φουστάνι, για να βγει απ' τον αργαλειό όπου ύφαινε. Και δεν καταλάβαινα γιατί τόκανα αυτό. Ήθελα, όταν γύριζα, νάναι η μάνα μου στο πόδι; Μ' ενοχλούσε ο χτύπος τα' αργαλειού; Δεν ξέρω. Πάντως, όταν γύριζα στο σπίτι και την έβλεπα τη μάνα μου να ι δ ι α ξ ε ι στην αυλή ή να γνέει, μου έβλεπα τη μάνα μου να ι δ ι α ξ ε ι στην αυλή ή να γνέει.

Του
ΠΕΤΡΟΥ ΣΚΟΥΤΕΛΑ

Συγγραφέα - Λαογράφου

Με και να πλέκει στη γειτονιά, δε μ' ένοιαζε και τόσο και τραβούσα ντυρουχί για να μπω στο σπίτι. Και μούλεγε η μανούλα μου πολλές φορές:

- «Σαν νάχεις δικίο παιδάκι μου! Γιατί όπως λένε, "το πλέξιμο και το κέντημα είναι γλέντημα, η ρόκα είναι σεργιάνι και ο αργαλειός σκληριά μεγάλη!"

Και πού νάξερα ότι αργότερα που θα πήγαινα στο Γυμνάσιο, θα παρότρυνα εγώ τη μάνα μου για να υφάνει. Και άρσκαομαι να τη βλέπω στον αργαλειό, γιατί θα μούφαινε το μάλλινο κουστούμι (από σαμαροσκούτι) και θα πετούσα από πάνω μου τα ψιλά τα νηρίλια που γαστρομάλλισαν τον χειμώνα από το κρύο. Γιατί θα ύφαινε, ακόμα, χροιντροσκούτια (Βελέντζες, Φλοκάτες, γιδοστάσια κ.α.) που μας ήταν τόσο απαραίτητα στις ορεινές ρυαδιές περιοχή όπου βιώναμε. Γι' αυτό σε πολλά σπίτια του χωριού και ιδίως όπου υπήρχαν κοπελιές, έβλεπες στο κατώι ή σε κάποια παρακείμενη τραγάκι κι έναν αργαλειό στημένη.

Κι όπως αργότερα γνώρισα κι άλλα χωριά, διέπιστωση ότι πράγματι ο αργαλειός ήταν το κατ' εξοχήν εργαλείο - εργαστήρι της Ηπειρώτισσας γυναίκας.

Η ντυμασιά εκείνα τα χρόνια και μέχρι της δεκαετίας του '50 (ανδρών και γυναικών ήταν βωρία στην Ήπειρο και γινόταν και μεγάλη χρήση των μαλλίνων υφαντών (σακάκια, τσακιστές, φουστάνια, δεγκόθνια, κοντοσεγκούνια, κάπτες, κοντοκάπια, σάρπες και άλλα πολλά και ποικίλα χοντροσκούτια (βελέντζες, φλοκάτες, γιδοστάσια, καραμελωτές, παντιανίες, στρώσεις, σπαλέτα, διαδρόμους κ.α.)

Τα όμορφα, πολύχρωμα αυτά υφαντά τ' αργαλειού στα μαύρα χρόνια κατοχής έσωσαν και πολλές φαμίλιες από την πείνα, που θέριζε τον κοσμάκη. Έβλεπες ζαλιγκωμένες γυναικούλες με χοντροσκούτια (που ήταν και προικία των κοριτσιών) να κατεβαίνουν στα καμποχώρια και να περιδούζουν για να τα πουλήσουν για μια οκά καλαμπόκι και μια μπουγάλα λάδι!

Στον αργαλειό, λοιπόν, ήταν καμωμένα και τα προικιά της κοπέλας, που όταν τα πλέναν στη νεοτροβή του Μυλου, και τα' απλώναν στις γύρω μεγάλες πέτρες, ήταν ένα χάρμα ματιών!

Όταν γινόταν γάμος, στο δίπλωμά των προικιών, μαζεύνοντουσαν οι κοπελιές στο σπίτι της νύφης, τα κερνούσαν, τα τραγουδούσαν και τα σχολάζαν μ' επαινετικά λόγια, για τα σχέδια και την ύφανση.

Στο δε γάμο, θα συνωστίζονταν οι γυναίκες στα σοκάκια που θα διαβαίνουν τα προικιά φορτωμένα σε γεροδεμένες γυναικείες σε ομορφοστολισμένα αλογομούλαρα, για να δουν και να χαρούν τη νύφη και τα προικιά της ...

Ο αργαλειός, λοιπόν, που ήταν μια μικρή παραδοσιακή οικοτεχνία του οικουριού, έχει προσφέρει πολλά στον άνθρωπο και για εκατοντάδες χρόνια. Έντυσε γενιές - γενιές.

Ήταν γνωστός, όπως διαβάω, από την εποχή του Ομήρου και λέγονταν ιστός. Το γνέμα στον αργαλειό στήνονταν κάθεται και η ύφανση πηγαίνονταν τριγύρω στον αργαλειό.

Στην αρχαιότητα το έργο τ' αργαλειού θεωρούνταν έργο πηλής και όχι δουλειάς. Και μάλιστα και στις πιο ψηλές οικογένειες ακόμα και στις βασιλικές (Κίρκι, Πηνελόπη, Κλυτώ κ.α.).

Ο αργαλειός που ήταν για τις γυναίκες σκληριά μεγάλη, για τους άνδρες ήταν τιμή και καμάρι και χαρά μεγάλη. Αυτό, μας το λέει και η Λαϊκή Μούσα:

- «Δικός μου είναι ο αργαλειός, δικό μου και το χτένι, δική μου και η πέριδικα που κάθεται και υφάνει ...»

Ένα άλλο παλιό τραγούδι τα' αργαλειού, λέει τα εξής:

«Η Ζερβοπούλα η όμορφη η αρχοντοθυγατέρα στον αργαλειό της ύφαινε κι ανδρία τραγουδούσε.

- Διασίδι καλοδιάσισο, γνεμένο στο νυχτέρι.

- Διασίδι μ' όντας σ' έγνεθα τον συχνοειρόδονον, διασίδι μ' όντας εδιαζόμενον, ήρθε από τα ξένα, διασίδι μ' όντας σε τύλιγα, στην εκκλησιά τον είδα ...»

Ένα νεότερο για την υφάντρα λέει:

«Πέτα σάπια μου γοργή, με το χρυσό μετάξι.

Νάρθει ο καλός μου τη λαμπρή, να βρεί χρυσά ν' αλλάξει.

Τάκου, τάκου ο αργαλειός μου, ώσπου νάρθει ο καλός μου ...

Η ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΗ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΝΩΝ ΥΨΑΝΤΩΝ

Η πρώτη ύλη ήταν το μαλλί: Πρόβειο και γίδιο (τραγούμαλλο). Και όπως μου ομολόγησε σε μια παλιά υφάντρα, ώσπου να φτάσει το γνέμα στον αργαλειό περνούσε από τις εξής φάσεις:

Παιρνόν οι γυναίκες τα μαλλιά (Πλάγανια - πουκάρια) και τα πλένανα. Μετά τα γρέναν τα λανάριζαν, τάναναν τούλουπες, τα γνέθαν (σε σπιτόνι και υφάδι). Ύστερα διασυνδύονταν, βάφονταν, τα μάζευαν σε κουβάρια με την ανέμη. Το δε σπιτόνι το φτιάχναν βλάρι στ' αντί και το περνούσαν στο αργαλειό. Με το πέραςμα στον αργαλειό και μέχρι την έναρξη της ύφανσης γίνονταν οι εξής εργασίες:

Το βλάρι μαζεύνονταν με τρόπο στ' αντί, ώστε να κάνει κολιά στη μέση. Πλάγαναν ούλως τα' άρκες απ' το γνέμα κι το πέραςμα μέσα απ' τα μπάτια κι στ' συνέχεια μέσα από το χτένι (ζυλότρυνο), κι τα' δέναναν στ' άλλο τ' αντί (πο' τ'αν μπροστά σ'ν υφάντρα. Το δε υφάδι πούχαιναν κουβάρια το κάναν-μφοσύρια με τα' αδράχτι και το περνούσαν σε στ' σάπια ένα - ένα και υφάναναν. Κι κάναναν στον αργαλειό πολλά εϊδίσματα. Κι η ύφανση τα' μαθαίναμε από τη μία σ'ν άλλη χωρίς δασκάλα". Αυτά μου πε η παλιά υφάντρα.

Κι εγώ απ' ό τι μαθαίνω, υφαντική σχολή λειπουρούσε μόνο στο μικρό χωριό "Ελληνικό" (πρώην Λοζέτσι), λίγο έξω από τα Γιάννινα. Και λειπούργησε μέχρι το 1913, που την έκαψαν οι Τούρκοι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝ. ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ

Βιογραφική Περίληψη αυτού (1770-1836)

(Διατράγεται η γλώσσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας)

Ο Γεώργιος Ιωαν. Δουρούτης εγγενήθη εις Καλαρρύτας της Ηπείρου κατά το 1770 και απεβίωσεν εν Αγκώνι την 4ην Νοεμβρίου 1836. Οι κάτοικοι των Καλαρρυτών ήσαν Βλαχικής καταγωγής, αλλ' εξελληνίσθησαν επί τοσούτον, ώστε ουδείς σκέπτεται να μη θεωρήση Έλληνας εκ των ννησιωτέρων των Κωλέτιν και τόσους άλλους πολιτικούς, λογίους, ευεργέτας της κοινής πατρίδος. Από το 1760 και εξής, οι Καλαρρυτίται μετά των Συρακιωτών, των Μεσογειών και των κατοίκων του Ασπροποτάμου και του Ζαγορίου, απάντων εξελληνισθέντων Βλάχων, κατέλαβον, ως διά νέων αποικιών, τας ακτές της Μεσογείου, ιδρύοντες εμπορικούς οίκους εν Νααπόλει, Λιβόρνω, Γενούη, Σαρδηνία, Μάλτα, Βενετία, Τεργέστη και Αγκώνι.

Ούτως βλέπων το πενιχρόν του τόπου και την φύσιν του εδάφους, αλλά και την Πατρίδα εν μεγίστη δουλεία, και Τουρκική ανομία, και μη υποφέρων τα εκ της τυραννίας δεινά βάσανα, κλείων τούς οφθαλμούς εμπροσθεν του χαίοντος προ των ποδών αυτού βαράθρου, απέρχεται εις την ξένην προς αναζήτησιν καλλιτέρας αυτού τύχης.

Το έτος 1792 άγων το εικοστόν δεύτερον έτος της ηλικίας του, εγκαταλείπει της τυραννίας την ύβριν και της δουλοσύνης τον ζυγόν, κατέρχεται εις Κέρκυραν όπου γνωρίζεται δια στενής φιλίας μετά του μεγαλεμπόρου Σπυριδωνος Δαρσασκηνού, και εν συνεχεία διεκπεραιώνεται εις Αγκώνα της Ιταλίας, όπου έμελλε να εργασθῇ με ζήλον και φιλοπατρίαν και να πατήση την υπάτην της τύχης βαθμίδα. Χάριν της σόκνου επιμονής περί του εμπορίου και του ανεπτυγμένου θρησκευτικού του αισθήματος, ήντηλε αρχάς ανυπαίρητης ήθικῆς, αξιοπερίεας, φιλανθρωπίας, και διετήρησεν ταύτας εις πάντας τους αγώ-

Φωτογραφία του Κωνσταντίνου Δουρούτη (1809-1878) (Αρχείο Χρήστου Ζιούλα)

νας του βίου του απαρεγκλίτως. Ούτος σενέστησεν εν Αγώνι εμπορικών οίκων, συνεργαζόμενος μετά του εν Τεργέστη εγκατεστημένου αυτοδέλφου του Χριστόδουλου.

Κατ' αρχάς το εμπόριόν του συνίστατο ως επί το πλείστον εκ γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊδ-

Από τον κ. ΧΡΗΣΤΟ ΖΙΟΥΛΑ

ντων και αργότερον μετεβλήθη εις γενικών εμπόριον. Τα εμπορικά αυτού συναλλάγματα εκκυκλοφόρουν απανταχού σχεδόν της Ευρώπης και αλλαχού της Ασίας. Το ισοζύγιον εκάστου έτους ήτο παχύτερον του προηγθέντος, και η έμπορική του υπόληψις εστερευότο έτι μάλλον εις την αγοράν του Αγκώνος. Απ' αρχής είχεν αποκτήσει όνομα καλόν και υπόληψιν άκραν, διότι ήτο πτωχάτος και ακριβέστατος εις τας συναλλαγάς του.

Ωστόσον ο Γεώργιος αγαπών τους δεσμούς του οικογενειακού βίου, επιστρέφει το 1798 μετά μακράν απουσίαν εις την οίκαν όπου εγεννήθη, πλησίον των προσφιλών του προσώπων. Κατά την διάρκεια της εκεί παραμονής του, ενυμφεύθη την Ελένην θυγατέρα του εκ Καλαρρυτών εμπόρου Γεωργίου Παράσχη. Εις το εν Αγκώνι εμπορικόν κατάστημα εγκατέστησεν τον Γεώργιον Όθμην Καλαρρυτίτην, σφαγιασθέντα εις την ομηρίαν του κατά την επανάστασιν των Καλαρρυτών της 10ης Ιουλίου 1821. Αι εμπορικοί του υποχρεώσεις τον καλούν και πάλιν εις Αγκώνα, αι οποίαι τον κρατούν μακράν της φιλάτης πατρίδος γι' αρκετά έτη.

Ο Γεώργιος έχων μερίστην ευφυίαν και οξύνοϊαν, δεν ήδυνάτο βεβαίως να μείνη ταπεινός και άσημος εν τη ξένη. Προικισθείς από την παντοδύναμον σοφίαν και αγαθήτητα του Θεού με τιαυτάς ψυχικάς δυνάμεις, είλκυσε την προσοχήν και τον θαυμασμόν πάντων των επί του εμπορίου συναλλασσόμενων. Η τύχη γι' αυτόν ήτο έργον της αιωνίου Σοφίας και ουδαμώς άθურμα του τυχαίου. Του ηνοιέτο μεταξύ του υλικού τούτου κόσμου κόσμος άλλος γεμάτος από καθαρώς αθανάτους καλονάς και από μόνον θεόν κατοικημένους.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

Ευγενείς προσδοκίες που έμειναν απραγματοποίητες

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η όποια πρόοδος ατομική, συλλογική, χωριού, πόλης ή και κράτους ακόμη, έχει ως βάση της τη διαρκή ενεργοποίηση και δράση των ατόμων, των Συλλόγων, των Κοινοταρχών, των Δημάρχων ή όσων εκάστοτε ηγούνται της Πολιτείας.

Η αδιαφορία και απραξία σ' οποιοδήποτε τομέα, είναι ο χειρότερος σύμβουλος κάθε ανάπτυξης και προόδου. Είναι λυπηρό φαινόμενο της εποχής μας, άνθρωποι ή φορείς να κρατούν τα αξιώματα και τους τίτλους για λόγους εγωιστικούς ή ιδίον όφελος, χωρίς να προσφέρουν το παραμικρό στους τομείς, που έχουν αρμοδιότητα, ή να παρέχουν τουλάχιστον στοιχεία ότι αγωνίστηκαν, έστω και αν δεν είχαν αποτελέσματα.

Και ο φόγος είναι μεγαλύτερος, όταν οι άνθρωποι που ηγούνται ορισμένων τομέων ξέρουν γράμματα ή είναι Πανεπιστημιακής μορφώσεως και δεν χρησιμοποιούν τις γνώσεις τους αυτές, του καλού του κοινωνικού συνόλου, ή των τομέων στους οποίους δραστηριοποιούνται.

Και τώρα στα δικά μας, δηλαδή στην ανάπτυξη του ιστορικού χωριού μας, μέσω της Αναπτυξιακής Εταιρείας, Καλαρρυτών. Για το θέμα αυτό, εκτός του Προέδρου της Εταιρείας μας, έστειλε επιστολή και ο Πρόεδρος των εν Αττικής Καλαρρυτινών, δικηγόρος κ. ΣΠΥ-

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΡΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ η οποία δημοσιεύεται παρακάτω, όπως και άλλες επιστολές και έγγραφα, για να διαφωτισούν πλήρως οι συμπατριώτες μας.

Και πριν συνεχίσουμε, θα κάνουμε μια επισήμανση: **Με τον Πρόεδρο του Συνδέσμου των εν Αττική Καλαρρυτινών δεν μας χωρίζει, τίποτε. Τιμούμε την προσφορά και το έργο του, τόσο για τους συμπατριώτες μας της Αττικής όσο και για τους Καλαρρυτίτες.** Είμαστε όμως υποχρεωμένοι να απαντήσουμε στις βολές και νύξεις της επιστολής του και συγκεκριμένα:

1. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας υπάρχουν μέλη του, Πανεπιστημιακής μορφώσεως, Γιατρός, Γεωπόνος, Οικονομολόγος, που ασφαλώς είχαν τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν, για το καλό της Εταιρείας και του χωριού. Και αν ακόμη αντιμετώπιζαν δυσκολίες έπρεπε να καλέσουν στα Γραφεία της Εταιρείας, όλους τους φορείς του χωριού, και να ζητήσουν τη βοήθεια και συμπαράστασή τους, όπως έκαναν στις 12-9-2001, όταν εκλήθησαν οι φορείς σε σύσκεψη για ν' αλλάξουν τη χρήση του κληροδοτήματός Κωσταδήμα και να διαπράξουν μία φανερή παρανομία, αφού και οι μη νομικοί γνωρίζουν, ότι η χρήση μπορεί ν'

αλλάξει μόνο με απόφαση του Εφετείου Αθηνών.

2. Η εφημερίδα μας δεν αγνοεί τίποτε, αφού βρίσκεται κοντά στα γεγονότα και παρακολουθεί τις ενέργειες της Εταιρείας, όπως έχει υποχρέωση. Ο Συνδέσμος λοιπόν και το δημοσιογραφικό όργανο του κάνουν τις εξής διαπιστώσεις:

α) Ότι κανένας δεν εξουσιοδότησε την Εταιρεία, να ετεροχρονίσει την όποια ανάπτυξη του χωριού, επί μια και πλέον 7/ετία.

β) Ότι οι παρατηρήσεις τεσσάρων μελών του Δ.Σ. ΤΗΣ Εταιρείας (κ.κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΡΛΕΓΩΣ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΗΣ και ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΜΑΚΡΗΣ) και οι λόγοι για τους οποίους παρητήθηκαν, αποδεικνύει την παντελή απραξία της εταιρείας. Κανείς υπεύθυνος άνδρας δεν κάθεται σ' ένα όργανο, που συγκαλείται σπάνια και δεν επιτελεί σοβαρό λόγο.

3. Δεν υπάρχουν αφελείς και άσχετοι συγχωριανοί μας που θεωρούν την Εταιρεία "Πανάκεια" για τη λύση όλων των προβλημάτων του χωριού. Αυτή την ψυχολογία τη διαμορφώσατε εσείς του Δ.Σ. των Αθηνών που στο από 2-8-1994 έγγραφό σας προς όλους τους φορείς των Καλαρρυτινών γράφατε τα

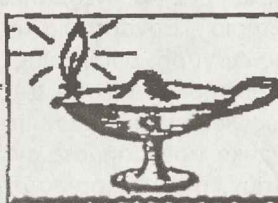
παρακάτω:

"Τυχόν απώλεια της μοναδικής αυτής ευκαιρίας για το χωριό μας (Δηλ. της Ίδρυσης Αναπτυξιακής Εταιρείας Λαϊκής Βάσης) θα σημαίνει ότι δεν έγινε κατανοητή η ωφέλεια, που θα προκύψει για τους Καλαρρυτίτες και όλοι όσοι δεν βοήθησαν στο μέτρο, που μπορούσαν, θα έχουν να λογοδοτήσουν στις επερχόμενες γενιές".

Τώρα ποιοι θα λογοδοτήσουν στις επερχόμενες γενιές αγαπητέ Πρόεδρε του Συλλόγου των εν Αττική Καλαρρυτινών θα το δούμε μόλις καταρρεύσουν οι στέγες Κωσταδήμα και Κασαρείας, που το απευχόμαστε.

4. Ο Συνδέσμος μας δυο φορές επισκέφτηκε το Νομάρχη Ιωαννίνων το 2001, (6-2-2001 και 26-4-2001) και τον παρεκάλεσε να εντάξει το κτίριο Κωσταδήμα στους Καλαρρυτίτες, σε κάποιο πρόγραμμα. Μπορεί όμως να γίνουν κι άλλες παράλληλες ενέργειες για το θέμα τόσο από τον Πρόεδρο Κοινότητας όσο και από την Εταιρεία, που δεν τις γνωρίζουμε. Πάντως ο κ. Νομάρχης μας, υποσχέθηκε ότι θα το κάνει και το πραγματοποιήσει όταν ανακινήσει, ότι θα χορηγηθούν 200.000.000 δραχμές από το 3ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για την ανακίνηση του κτιρίου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 10

Λάδι στο Λυχνάρι

Για την εφημερίδα «Κ.Ν.»

- Πέντε χιλιάδες (5000) δρχ. ο κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ - ΝΑΚΑΣ, που διαμένει στη Γυρτώνη - Λάρισα.

- Σαράντα χιλιάδες (40.000) δρχ. η κ. ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΣΙΑΜΟΥ - ΤΑΜΠΑΚΗ, που διαμένει στη Θεσσαλονίκη.

- Δέκα χιλιάδες (10.000) δρχ. η κ. ΕΛΕΝΗ ΜΠΑΖΑΚΗ - ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, που διαμένει στην Αθήνα.

- Δεκάξι χιλιάδες (16.000) δρχ. η κ. ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ ΛΩΛΑ - ΠΟΛΙΤΗ, που διαμένει στα Ιωάννινα.

- Τέσσερις χιλιάδες (4.000) δρχ. ο κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΟΥΚΗΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, που διαμένει στο Μαχαίρα - Αιτωλοακαρνανίας.

- Πέντε χιλιάδες (5.000) δρχ. ο κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΥΚΗΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, που διαμένει στο Μαχαίρα - Αιτωλοακαρνανίας.

- Πέντε χιλιάδες (5.000) δρχ. οι αδελφοί ΡΟΥΚΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ και ΡΟΥΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

του ΚΩΝ/ΝΟΥ, που διαμένουν στο Μαχαίρα Αιτωλοακαρνανίας.

- Πέντε χιλιάδες (5000) δρχ. οι αδελφοί ΚΩΝ/ΝΟΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΟΥΚΗΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ που διαμένουν στο Μαχαίρα - Αιτωλοακαρνανίας, στη μνήμη των αιμνήστων αδελφών τους ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΦΑΣΟΥΛΑ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΟΥΚΗ και ΜΑΡΙΓΩΣ ΚΡΙΚΩΝΗ.

- Είκοσι δολάρια Αμερικής (20) η κ. ΛΙΛΗ (ΑΓΓΕΛΙΚΗ) ΜΠΙΤΑ-ΖΟΛΕΡ, που διαμένει στην Φιλαδέλφεια των Η.Π.Α. στη μνήμη της αιμνήστης ΕΥΔΟΞΙΑΣ ΤΣΟΛΑ - ΦΑΡΙΝΑ.

- Δεκαπέντε (15 Ευρώ), ο κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΙΔΟΣ, που διαμένει στην Αθήνα.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- Εκατό χιλιάδες (100.000) δρχ. η κ. ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ ΛΩΛΑ - ΠΟΛΙΤΗ που διαμένει στα Ιωάννινα και την οποία ο Συνδέσμός μας ευχαριστεί θερμά.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η κ. ΛΙΤΑ ΤΖΙΜΑ - ΖΕΡΒΑ, σύζυγος του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΕΡΒΑ, γέννησε κοριτσάκι, στα Γιάννενα.

- Η κ. ΟΛΓΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ - ΜΠΟΡΟΥ σύζυγος του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΠΟΡΟΥ, γέννησε κοριτσάκι στην Περαχώρα Τυρνάβου.

- Ο Συνδέσμός μας εύχεται στα νεογέννητα κοριτσάκια να ζήσουν ευτυχισμένα και χαρούμενα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Ο κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΤΣΟΚΑΣ, με την κ. ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΣΙΤΟΠΟΥΛΟΥ στη Λάρισα.

- Η κ. ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ ΑΛ. ΦΑΣΟΥΛΑ, με τον κ. ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ στη Λάρισα.

- Η κ. ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΩΤ. ΓΚΑΤΣΟΓΙΑ, με τον κ. ΝΙΚΟΛΑΟ ΚΑΡΑΛΑΡΙΩΤΗ στη Λάρισα.

- Η κ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ ΚΟΥΤΕΡΕΛΑ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ από τη Φαρκαδώνα, με τον κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΔΙΔΑΝΗ από το Ζάγκο.

- Ο Συνδέσμός μας συγχαίρει τους μνηστευθέντες και τους εύχεται καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

- Ο κ. ΣΩΤΗΡΙΟΣ Ι. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ με την κ. ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΙΚ. ΠΑΠΑΔΟΥ

Ο Συνδέσμός μας συγχαίρει θερμά τους νεόνυμφους και τους εύχεται χαρούμενη και ευτυχισμένη ζωή καθώς και πολλούς απογόνους.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Η αιμνήστη ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΤΣΙΜΠΙΚΗ ετών 82, στο Δοξάρα - Λάρισα.

- Η αιμνήστη ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΠ. ΦΑΣΟΥΛΑ - ΔΡΟΣΟΥ ετών 81, στη Βομβάκο Φαρσάλων.

- Η αιμνήστη ΜΑΡΙΑ ΧΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗ απεβίωσε στην Αθήνα στις 28-12-01 και ετάφη στο Μαργαρίτη Θεσσαλονίκης.

- Η αιμνήστη ΑΓΑΘΗ ΜΠΕΣΙΡΗ του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, ετών 75, στα Γιάννενα.

- Ο αιμνήστος ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΙΣΔΑΚΗΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ, στα Ιωάννινα.

- Ο αιμνήστος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ, στην Περαχώρα Τυρνάβου.

- Ο αιμνήστος ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του Ευαγγέλου στη Λάρισα.

- Ο αιμνήστος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ, ετών 78, πρώην Βουλευτής στη Λάρισα.

- Ο αιμνήστος ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΗΣ ετών 83, γαμπρός του συμπατριώτη μας Τζέκη Μπεσέρη, στην ΑΘΗΝΑ.

- Ο Συνδέσμός μας απευθύνει συλλυπητήρια στους οικείους και τους συγγενείς τους και εύχεται όπως το χόμα που τους σκέπασε να είναι ελαφρύ και η μνήμη τους αιώνια.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΙΤΩΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2001 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2002

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΑΙ Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, με την ανατολή του Νέου έτους 2002, εύχεται, σ' όλους τους συμπατριώτες και φίλους του χωριού μας, ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ με ΥΓΕΙΑ, ΕΥΤΥΧΙΑ

και ΧΑΡΑ και αισθάνεται ιερή υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημοσίως, όλους τους συμπατριώτες και φίλους του χωριού μας, που κατά το παρελθόν έτος 2001, που έφυγε, μας βοήθησαν ήθελαν και οικονομικά, με τις προσφορές τους, να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις μας και να φανούμε αντίδοιο των προσδοκιών τους πιστεύουμε δε πως και κατά το Νέο έτος 2002, θα συνεχίσουν και άλλοι συμπατριώτες και φίλοι του χωριού μας και θα σταθούν αρωμόιο στο έργο μας.

Β' ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ: Κατά το 2/μηνιο Δεκεμβρίου 2001 του Ιανουαρίου 2002, συνεχίστηκαν με μεγάλη προθυμία οι προσφορές των συμπατριωτών μας και φίλων του χωριού, με τη σειρά που ακολουθεί:

1. Η Τεχνική Εταιρεία Πέτρου Ευαγ. Αρλέτου και οι συνεργάτες του, από τα Ιωάννινα, προσέφεραν σεβαστό ποσό, για την αλλαγή της απλής ηλεκτρικής εγκατάστασης του Ιερού Ναού και την εγκατάσταση νέας Τριφασικής εγκατάστασης, αφού συνέταξε και την σχετική μελέτη αυτής (1-12-2001).

2. Ο κ. Αναστάσιος Θεοδ. Γκονκάκης, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό, στη μνήμη Πέτρου Γκονκάκη του Σωτ., Κωνίνου Γκούμα του Σπυρ. και Αικατερίνης Γκούμα του Κωνίνου, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού (6-12-2001).

3. Ανώνυμη συμπατριώτισσα, από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού (25-12-2001).

4. Ο κ. Αλέξανδρος Σωτ. Σακαβίτης, από Καλαρίτες, προσέφερε χρηματικό ποσό, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού (6-1-2002).

5. Ο κ. Χριστόφορος Δογονήτης Σωτ., από Ιωάννινα, προσέφερε χρηματικό ποσό, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού (24-1-2002).

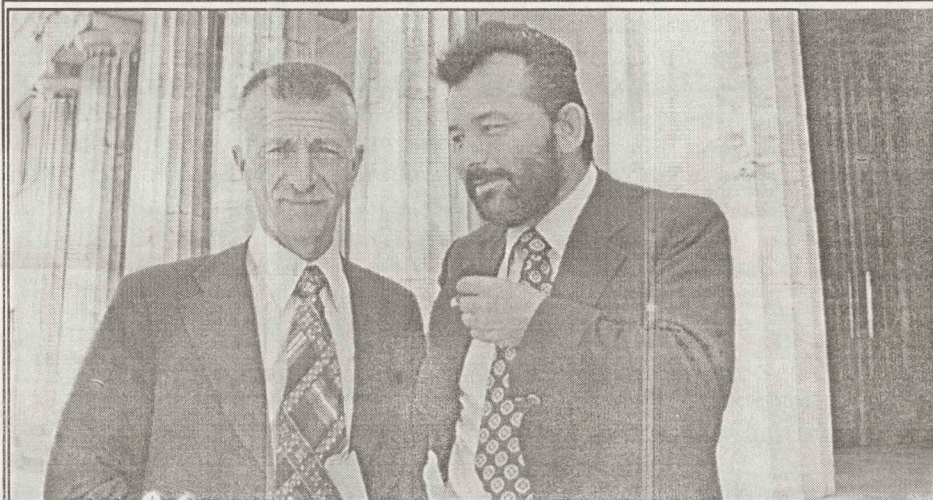
Γ. Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαριτών, προσέφερε χρηματικό ποσό, αντί στεφάνου, στον νεοενοχούμενο Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου Περαχώρας (Αμάρ) Τυρνάβου - Λαρίσης, για την αποπεράτωση του, στη μνήμη του α.π.θ.β.α.φ.αν.σ. προσφάτως, στη Λάρισα, συμπατριώτη μας, Τ. Βουλευτή Λαρίσης, Βασιλείου Ηλία Φασούλα.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛΙΑ ΦΑΣΟΥΛΑΣ

Ετών 78

Πρώην Βουλευτής Λάρισας

Ο αιμνήστος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ και ο κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ στο περιστύλιο της ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ήθανε την ημέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο

Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώτης μας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ του ΗΛΙΑ. Ο αιμνήστος Βασίλειος Φασούλας ήταν ιδιαίτερα αγαπητός μεταξύ των χωριανών μας και ήταν Καλαρρυτιώτης με ιδιαίτερες ευαισθησίες και ξεχωριστή αγάπη για τους Καλαρρυτίτες και τα προβλήματά τους.

Ο Συνδέσμος μας τιμώντας τη μνήμη του δημοσίου παρακάτω τον επικήδειο λόγω του προσωπικού του φίλου, πρώην Βουλευτή Ιωαννίνων κ. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ.

Ήταν ημετέρα των Φώτων (6-1-2001) στη Λάρισα και σε ηλικία 78 ετών. Ο Εκλεκτός συμπατριώ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 8

Ευχόμαστε αυτά τα χρήματα να εκταμειωθούν σύντομα για το καλό της Εταιρείας και του χωριού μας και να μην πάθουμε ότι πάθαμε με τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, που μας ενέπαιξε επί οκτώ (8) ολόκληρα χρόνια, χωρίς κανένα αποτέλεσμα, παρά τις υποσχέσεις που έδιναν κάθε φορά.

5. Το θέμα της Αναπτυξιακής Εταιρείας Καλαρρυτιών έγινε αιτία να κατηγορηθούν τα Διοικητικά Συμβούλια του Πατριωτικού Συνδέσμου Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" των ετών 1990-95 ότι δήθεν αντιστρατεύονταν στην ίδρυση της Εταιρείας, χωρίς να συμβαίνει κάτι τέτοιο. Μια μικρή καθυστέρηση που υπήρξε στην ένταξη του κτιρίου Κωσταδήμα στην Εταιρεία δημιουργήθηκε από κώλυμα νομικό κατά τη διάθεση από πλευράς Συνδέσμου μεριδίων στους Κληρονόμους Κωσταδήμα, που λόγοι δεοντολογίας δεν μας επιτρέ-

πουν να το αναφέρουμε. Ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ" ήταν πάντοτε υπέρ της ίδρυσης της Εταιρείας, μίας Εταιρείας, όμως, δραστηριότητας και αποδοτικής που να μην πιστεύει στη λαϊκή μας παροιμία "Ζήσε Μάη να φας τριφύλλι".

Αλλά και η παραπληροφόρηση των συμπατριωτών μας αυτή την εποχή για το θέμα της Εταιρείας δεν ήταν μικρή. Δημοσιεύουμε την από 15-4-1993 χαρακτηριστική επιστολή του εκλεκτού συμπατριώτη μας και φίλου στην Αθήνα κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗ, με την επισήμανση ότι οι ευγενείς προσδοκίες του έμειναν απραγματοποίητες μέχρι σήμερα.

Τέλος δηλώνουμε ότι δεν θα ασχοληθούμε στην εφημερίδα μας, πάλι, με το θέμα αυτό και ευχόμαστε όλα να πάνε καλά με το χρηματικό ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000) δραχμών από το 3ο ΚΠΣ.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ
ΕΝ ΑΤΤΙΚΗ ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΝΩΝ

Αθήνα 2 Αυγούστου 1994

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΦΟΡΕΑ

Προς τον Πρόεδρο του προσωρινού Σ/λίου της Α.Ε. ανάπτυξης των Καλαρρυτιών

Κοιν.

α) Κοινότητα Καλαρρυτιών

β) Εφημερίδα "Καλαρρυτιώτικα Νέα"

γ) Εφημερίδα "Καλαρρύτες"

δ) Συλλόγους Καλαρρυτιών.

Αγαπητοί Συμπατριώτες.

Σας πληροφορώ ότι ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού περιέλαβε στα έργα που πρόκειται να χρηματοδοτήσει από τα διάφορα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γνωστά ως Β' Πακέτο Ντελόρ) και όλο το πρόγραμμα του επέμβασης στους Καλαρρύτες (2 κτί-

ρια για ξενώνες και ένα για Πνευματικό Κέντρο - Εκθετήριο - Εργαστήριο της παραδοσιακής Αργυροχρυσοχόας). Σημειωτέον ότι υπήρξαν πιέσεις από πολλές πλευρές για ένταξη άλλων περιοχών στα σχετικά προγράμματα αντί των Καλαρρυτιών, αλλά παρά ταύτα προτιμήθηκε το χωριό μας.

Όπως γνωρίζετε, οι οριστικές μελέτες των έργων είναι έτοιμες, από 2ετίας περίπου, και επομένως η απορόφηση των πιστώσεων εφικτή.

Βεβαίως προϋπόθεση για την ένταξη είναι η σύσταση επιτέλους της Αναπτυξιακής Εταιρείας Λαϊκής Βάσης, η οποία, όπως όλοι γνωρίζουμε, καθυστερεί πέραν του έτους. Τυχόν απώλεια της μοναδικής αυτής ευκαιρίας για το χωριό μας, θα σημαίνει ότι δεν έγινε κατανοητή η ωφέλεια που θα προκύψει για τους Καλαρρύτες και όλοι όσοι δεν βοήθησαν στο μέτρο που μπορούσαν να έχουν να λογοδοτήσουν στις επερχόμενες γενιές.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΩΝ

ΣΠΥΡΟΣ Π. ΦΑΣΟΥΛΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Οδός Γιάννη Σταθά 6 106 72 - Αθήνα
Τηλ.: 3638235-3641259, FAX: 3621716,
email: Fas4@otenet.gr

Αθήνα 28 Δεκεμβρίου 2001

Αγαπητοί συμπατριώτες

Διάβασα το σχόλιό σας "το έργο και οι δραστηριότητες της αναπτυξιακής εταιρείας Καλαρρυτιών" στο τεύχος 93 των "Καλαρρυτιώτικων Νέων", καθώς και την απάντηση της εταιρείας που δημοσιεύσατε στο τεύχος 94 και τις παρατηρήσεις και τα σχόλιά σας επ' αυτής.

Δεν είμαι σε θέση να κρίνω το δικαιολογημένο ή μη των δαπανών της εταιρείας, γι' αυτό και δεν προτίθεμαι να υπεισέλθω στην συζήτηση αυτή. Θα ήθελα όμως να αναφερθώ σε δύο σημεία των σχολίων σας που προτάσσονται στην απάντηση της εταιρείας.

Στην παράγραφο 2 του σχολίου αυτού μέμφεστε την εταιρεία για "απραξία" παρά τις εξηγήσεις που παραθέτει στην επιστολή του ο Πρόεδρος της εταιρείας. Προφανώς ο συντάκτης του σχολίου αγνοεί ότι όλοι οι φορείς που απαρτίζουν τον "Φορέα ανάπτυξης των Καλαρρυτιών", μεταξύ των οποίων και ο Σύνδεσμος "Η Πίνδος", που είναι και ο εκδότης της εφημερίδας σας, έχουν αποφασίσει και ψηφίσει δια των εκάστοτε Προέδρων των ή των εκπροσώπων των στον Φορέα αυτόν, υπέρ αυτής της "απραξίας", σε όλες τις συνελεύσεις του "Ατυπου Φορέα Ανάπτυξης των Καλαρρυτιών". Με δύο λόγια δηλαδή, αποφασίσαμε να περιμένουμε τις αποφάσεις του Ε.Ο.Τ. της Περιφέρειας και της Νομαρχίας που εκκρεμούν, για χρηματοδότηση των έργων,

και μόνο αν είναι αρνητικές αυτές οι απαντήσεις, να δραστηριοποιηθεί η εταιρεία για την ανεύρεση των απαιτούμενων κεφαλαίων. Πως είναι λοιπόν δυνατόν να δένουμε τα χέρια του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, εμείς που εκπροσωπούμε τους μετόχους της και μετά να την κατηγορούμε γιατί ενήργησε όπως της είπαμε.

Δεν γνωρίζω ποιοι αφελείς και άσχετοι συγχωριανοί μας θεωρούν την εταιρεία "πανάκεια" για την λύση όλων των προβλημάτων του χωριού μας, όπως αναφέρετε στην παράγραφο 5 των σχολίων σας αυτών, όμως θα πρέπει να καταλάβουν όλοι οι συμπατριώτες ότι, η δημιουργία της εταιρείας και του "Ατυπου Φορέα Ανάπτυξης των Καλαρρυτιών" αποσκοπούσε και αποσκοπεί στην προώθηση δυο επιλεγμένων προγραμμάτων για την οικονομική ανάπτυξη του χωριού και μόνο και όχι στο να επιλύσει όλα τα προβλήματα του χωριού! Για τα οποία άλλωστε άλλοι είναι υπεύθυνοι και αρμόδιοι και όχι η εταιρεία. Σκεφθείτε πως θα αντιμετωπίζαμε κάποιον π.χ., ο οποίος πηγαίνει στον Δήμαρχο μιας πόλης για να ζητήσει να χρηματοδοτηθεί η κατασκευή ενός Εθνικού δρόμου! Για τον οποίο όπως ξέρουμε, αρμόδιο είναι το Υπουργείο Δημοσίων Έργων. Γιατί λοιπόν ζητάμε από την εταιρεία και από τον φορέα ενέργειας για τις οποίες δεν έχουν αρμοδιότητα;

Δεν ξέρω αν αυτές οι προσπάθειες που κάνουμε όλοι μαζί τα τελευταία χρόνια θα ευοδωθούν, όμως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να προσπαθούμε. Άλλωστε ότι έχουμε επιτύχει, και σαν Έθνος και σαν άτομα, μόνο με αγώνες και προσπάθειες το επιτύχαμε, που άλλες απέδωσαν και άλλες όχι. Ας μην βιαστούμε λοιπόν να καταδικάσουμε ως ανέφικτη κάθε προσπάθεια. Πόσο μάλλον που, απ' ότι ξέρω, δεν υπήρξε κάποια άλλη πρόταση σ' αυτόν τον τομέα (της παρέμβα-

σης για οικονομική ανάπτυξη του χωριού) για να την προτιμήσουμε. Όποιος δε επιθυμεί την συζήτηση, δεν έχει πάρα να πάρει την πρωτοβουλία να συγκαλέσει μία συνέλευση όλων των συλλόγων του συνεταιρισμού και της Κοινότητας, για να συζητηθούν και πιθανόν να αποδοθούν και ευθύνες σε κάποιους. Ας μην τα μπλέκουμε όλα όμως, διότι μ' αυτόν τον τρόπο ευνοούνται μόνον όσοι δεν θέλουν ή αδιαφορούν για την οικονομική ανάπτυξη του χωριού.

Αγαπητοί συμπατριώτες, ο συντάκτης του σχολίου πιθανόν να μην γνώριζε όλα προαναφερα, όμως εσείς ξέρετε ότι έτσι έχουν τα πράγματα. Άλλωστε σε κάθε συνάντηση του "Φορέα" κρατούνται μαγνητοφωνημένα πρακτικά, όπως ξέρετε, και επομένως έχει καταγραφεί ότι έχει λεχθεί και ότι έχει αποφασισθεί, σε όλες τις συνεδριάσεις, ώστε είναι εύκολο να ενημερωθείτε για την ορθότητα των όσων προανέφερα. Η αρμοδιότητα εξ' άλλου, και οι σκοποί της εταιρείας και του Φορέα, προκύπτουν και από τα καταστατικά τους. Πέραν αυτών, ο σύνδεσμος "Η ΠΙΝΔΟΣ" έχει, όπως γνωρίζετε, την προεδρία του "Φορέα" μέχρι το προσεχές Φθινόπωρο και επομένως μπορεί να θέσει και πάλι προς συζήτηση την μελλοντική δραστηριότητα της εταιρείας, αν βέβαια έχει κάποιες τεκμηριωμένες προτάσεις.

Αγαπητοί συμπατριώτες, θα παρακαλούσα να δημοσιεύσετε την επιστολή μου αυτή, διότι θα χαρώ να ακούσω οποιονδήποτε έχει να διατυπώσει κάποια άλλη θέση ή πρόταση, στα ως άνω, είτε γράφοντας απ' ευθείας σε μένα, είτε με επιστολή στην έγκριτη εφημερίδα σας, ώστε να αρθούν επιτέλους οι παρανοήσεις σχετικά με την εταιρεία και τον "Φορέα". Γι' αυτό άλλωστε και παραθέτω την διεύθυνσή μου και τα τηλέφωνά μου.

Με εκτίμηση

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Υμηττού 92 - 15561 Χολαργός
Τηλ.: 6514487

Χολαργός 15.4.93

ΠΡΟΣ: Το Διοικητικό
Συμβούλιο του Συνδέσμου
Καλαρρυτιών "Η ΠΙΝΔΟΣ"
Λαμποβιτιάδη 3 45333
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Αγαπητοί συμπατριώτες "ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ" που αν το κάνετε στους Καλαρρύτες είμαι σίγουρος πως θα είναι καλλίτερο.

Από τον εδώ σύλλογο έμαθα για την απόφασή σας να μη παραχωρήσετε το κληροδότημα ΚΩΣΤΑΔΗΜΑ στο φορέα.

Είστε κυρίαρχο σώμα και έχετε το δικαίωμα να διαθέσετε την περιουσία του συνδέσμου σας όπως εσείς νομίζετε καλλίτερα προς όφελος του συλλόγου σας. Κατά τη γνώμη μου όμως, την

οποία επιτρέψτε μου να εκφράσω αν και δεν είμαι μέλος του συνδέσμου, η απόφαση αυτή όχι μόνο δεν είναι προς το συμφέρον των Καλαρρυτιών αλλά είναι η ταφόπετρά τους.

Αν το θέμα δρόμος ταλάνισε και έφερε πίσω 50 χρόνια τους Καλαρρύτες τούτο το ίδιο θα κάνει. Το θέμα δεν είναι ένας ξενώνας λιγότερος, τον οποίο μπορεί να φτιάξετε και μόνοι σας, αλλά το ότι τινάζετε στον αέρα ένας πολύχρονος αγώνας που θα φέρει την ανέλιξη στους Καλαρρύτες. Εξ' άλλου άλλο να κάνουμε εμείς ξενώνες και άλλο μέσω του ΕΟΤ με το τεράστιο μηχανισμό διαφήμισης που διαθέτει. Τι να λέμε όμως κουβέντες. Δέστε το Πάπιγγο τι ήταν και τι έγινε.

Τα λέω όλα αυτά με βεβαιότητα γιατί είμαι ένας από κείνους που πίστεψε στην δια του τουρισμού ανέλιξη των Καλαρρυτιών και παρακολούθησε από κοντά όλες τις μακροχρόνιες προσπάθειες, κυρία του ΣΠΥΡΟΥ ΦΑΣΟΥΛΑ, στον ΕΟΤ. Ξέρω καλά πόσες κατορημένες ποδιές φιλήθηκαν για να φτάσουμε μέχρι εδώ που φτάσαμε και τώρα εκεί

που θα έπρεπε να δρέψουμε τις δάφνες μας εμείς τι κάνουμε;

Αντί να στηρίξουμε όλοι μας, σαν ένας άνθρωπος την ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και να πάμε να πάρουμε το χρήμα με το οποίο θ' ανοίξουμε στους Καλαρρύτες τη λεωφόρο της προόδου και της ανάπτυξης, εμάς μας μπήκε το σαράκι της διχόνοιας.

Ξέρω πως η απόφασή σας δεν είναι αποτέλεσμα επιπόλαιας σκέψης, ούτε πείσματος αλλά κάποιας πικρίας. Ξέρω καλά εγώ από τέτοια γιατί έχω γευτεί πολλές φορές με τους συλλόγους, το πικρό ποτήρι αλλά... δεν πρέπει να μας ξεφεύγει ο στόχος και ο σκοπός.

Σας παρακαλώ λοιπόν θερμά σαν Καλαρρυτιώτης (από μάνα και πατέρα) και πιστεύω πως εκφράζω επιθυμία και πολλών άλλων, να θελήσετε να επανεξετάσετε την απόφασή σας.

Ανεβάτε, αγαπητοί μου, και κάντε ένα Διοικητικό Συμβούλιο στους Καλαρρύτες αλλά αφού επισκεφτείτε πρώτα την ΚΗ-ΠΙΝΑ και τον Άγιο ΝΙΚΟΛΑ που περιμένουν τη φροντίδα της συντήρησής τους από εμάς... και εκεί υπό την σκέψη των

προγόνων... κάντε το χρέος σας. Οι επερχόμενοι θα σας ευγνωμονούν αν αλλάξετε την απόφασή σας. Ενώ αν επιμένετε η Ιστορία θα σας κρίνει αυστηρά. Οι τύχες των Καλαρρυτιών είναι απάνω σας...

Όσο για τις ανάγκες άμεσης συντήρησης του κτιρίου συμφωνών απόλυτα μαζί σας ότι πρέπει να γίνουν.

Ελάτε λοιπόν να πάρουμε όλοι μαζί το δίσκο και να βρούμε γύρα στα Υπουργεία σε υπηρεσίες, στους οργανισμούς και σπίτι το σπίτι να βρούμε τα λίγα εκατομμύρια που χρειάζονται μέχρι να έρθουν τα πολλά.

Ζητώ συγγνώμη για την παρέμβασή μου με τούτο το γράμμα που πιστεύω ότι θα κατανοηθεί το πνεύμα του και δε θα παρεξηγηθεί και εύχομαι τη φώτιση του Αγίου Νικόλα για λήψη των σωστών αποφάσεων.

Δεν έχω αντίρρηση το γράμμα μου να κοινωλογηθεί και δημοσιευτεί, αν αυτό είναι για το καλό των Καλαρρυτιών.

Χαιρετισμούς σε όλους.

Με αγάπη